

การเตรียมโครงสร้างสำหรับจักรยานไฟฟ้า
STRUCTURE PREPARATION FOR ELECTRIC BICYCLE

นายธีระพงศ์ วงศ์บุญ รหัส 51364002
นายนพ แสนคำ รหัส 51364019
นายอดิศักดิ์ เมืองใจ รหัส 51364149

ปริญญาอิพนธน์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาชีวกรรมเครื่องกล ภาควิชาชีวกรรมเครื่องกล
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา 2554

ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์
วันที่รับ.....
0 ก.ค. 2555
เลขทะเบียน.....
1600.01.63
เลขเรียกหนังสือ.....
ผู้.....
มหาวิทยาลัยนเรศวร ป.๖๖๖๙

ใบรับรองปริญญาบัตร

ชื่อหัวข้อโครงการ	การเตรียมโครงสร้างสำหรับรถจักรยานไฟฟ้า		
ผู้ดำเนินโครงการ	นายธีระพงศ์ วงศ์บุญ	รหัส	51364002
	นายนพ แสนคำ	รหัส	51364019
	นายอดิศักดิ์ เมืองใจ	รหัส	51364149
ที่ปรึกษาโครงการ	ดร.อนันต์ชัย อยู่แก้ว		
สาขาวิชา	วิศวกรรมเครื่องกล		
ภาควิชา	วิศวกรรมเครื่องกล		
ปีการศึกษา	2554		

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเรศวร อนุมัติให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล

..... ที่ปรึกษาโครงการ
(ดร.อนันต์ชัย อยู่แก้ว)

..... กรรมการ
(ดร.วนิดา พุทธวงศ์)
..... กรรมการ
(อาจารย์นันนาท ราชประดิษฐ์)

ชื่อหัวข้อโครงการ	การเตรียมโครงสร้างสำหรับรถจักรยานไฟฟ้า		
ผู้ดำเนินโครงการ	นายธีระพงศ์ วงศ์บุญ	รหัส 51364002	
	นายนพ แสนคำ	รหัส 51364019	
	นายอดิศักดิ์ เมืองใจ	รหัส 51364149	
ที่ปรึกษาโครงการ	ดร.อนันต์ชัย ออย่างก้าว		
สาขาวิชา	วิศวกรรมเครื่องกล		
ภาควิชา	วิศวกรรมเครื่องกล		
ปีการศึกษา	2554		

บทคัดย่อ

จากกลุ่มโครงการ การเตรียมโครงสร้างสำหรับรถจักรยานไฟฟ้า ได้ใช้โปรแกรม CG Calculator เพื่อคำนวณหาจุดศูนย์ถ่วงของรถจักรยานเสือภูเขาโดยมีตัวแปรที่สนใจคือ มวลจักรยาน มวลผู้ขับขี่ แรงปฏิกิริยาที่เพลาหน้าและหลังและขนาดของโครงจักรยาน โดยกลุ่มโครงการนี้ได้นำค่า ต่างๆที่ได้จากการทดลองไปใช้เป็นข้อมูลในการหาค่าจุดศูนย์ถ่วงโดยใช้โปรแกรม CG Calculator

การทดลองแบ่งเป็น 2 กรณี กรณีที่ 1 เป็นการหาจุดศูนย์ถ่วงของจักรยานที่ยังไม่ได้ติดตั้งชุด แบบเตอร์ร์และมอเตอร์ กรณีที่ 2 เป็นการหาจุดศูนย์ถ่วงของจักรยานที่ติดตั้งชุดแบบเตอร์ร์และมอเตอร์ แล้ว โดยการทดลองทั้ง 2 กรณีจะใช้น้ำหนักของผู้ขับขี่คือน้ำหนักตัวของสมาชิกในกลุ่มซึ่งมีน้ำหนัก 61, 89, 91 กิโลกรัมตามลำดับ

ผลการทดลองกรณีที่ 1 พบว่า ก่อนการตัดแปลง จุดศูนย์ถ่วงจะอยู่บริเวณกึ่งกลางของจักรยาน และ น้ำหนักที่เพลาล้อหน้าและเพลาล้อหลังมีความสมดุลกัน ผลการทดลองกรณีที่ 2 พบว่า จุดศูนย์ถ่วง ของจักรยานจะอยู่ใกล้เพลาล้อหลัง และน้ำหนักที่เพลาล้อหลังจะมากกว่าเพลาล้อหน้าโดยมี อัตราส่วนน้ำหนักที่เพลาล้อหลังต่อเพลาล้อหน้าเป็น 65 : 35 ทั้งนี้เป็นเพราะมีการติดตั้งมอเตอร์และ ชุดแบบเตอร์ร์ที่ด้านท้ายของจักรยาน

Project title	Structure preparation for electric bicycle		
Name	Mr.Teerapong Wongmeboon	ID. 51364002	
	Mr. Nop Saenkam	ID. 51364019	
	Mr. Adisak Muangjai	ID. 51364149	
Project advisor	Dr.Ananchai Ukeaw		
Major	Mechanical Engineering		
Department	Mechanical Engineering.		
Academic year	2011		

Abstract

From the study of Structure preparation for electric bicycle which using the CG Calculator program to find a center of gravity of a mountain bicycle, the interesting variables are used in this project composed of mass of the bike, mass bike riders, and force of the front axle including the bike frame. The value from this project is brought to an experiment to find to center of gravity from the previously stated program.

The experiment is divided into two parts. The first part is shown about how to find the center of gravity of the bicycle which is not installed the batteries and motors yet. The second one is about how to find the center of gravity from the installed bicycle. Both parts will use the weight of a rider that is the members' weights in this project which consisted of 61, 89, and 91 kilograms.

The result shown that before the modification, the center of gravity is in the middle of the bike and the axle weight and rear axle are balanced. The second experiment provided that the center of gravity of the bicycle is near the rear axle and the rear axle weight is heavier than the front wheel axle. The ratio between the rear axle and the front wheel axle is 65:35 because the batteries and motors are installed at the back of the bicycle in this project.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการเรื่องการศึกษาโครงสร้างรถจักรยานไฟฟ้า จะผ่านลุล่วงไปด้วยดีโดยการทำงานร่วมกันของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี แต่จะสำเร็จลุล่วงไม่ได้ถ้ามาจากบุคคลสำคัญดังต่อไปนี้ขอกราบขอบพระคุณ ดร.อนันต์ชัย อัญเชิญ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งให้คำปรึกษา คำแนะนำรวมไปถึงแนวทางการแก้ปัญหา ตลอดจนให้ความไว้วางใจในการทำงานเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ครูช่างภาควิชาชีวกรรมเครื่องกลที่ให้คำแนะนำวิธีการใช้เครื่องมือต่างๆ และอำนวยความสะดวกในการใช้เครื่องมือ

ขอขอบคุณพี่บริญญาโทวิศวกรรมเครื่องกล ที่เคยอยู่แลและให้คำแนะนำตลอดการทดลอง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่คอยให้กำลังใจ เป็นห่วง และสนับสนุนในเรื่องของการศึกษาตลอดมา

คณะผู้ดำเนินโครงการวิศวกรรม
นายธีระพงษ์ วงศ์บุญ¹
นายนพ แสนคำ²
นายอดิศักดิ์ เมืองใจ³

สารบัญ

	หน้า
ใบรับรองปริญญาบัณฑิต	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูป	ซ
สารบัญสัญลักษณ์	ฉ
 บทที่ 1 บทนำ	 1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงงาน	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงงาน	1
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	1
1.4 ขอบเขตการทำโครงงาน	1
1.5 ขั้นตอนการทำเนินงาน	2
1.6 แผนการดำเนินงาน	2
1.7 สถานที่ปฏิบัติงาน	2
1.8 รายละเอียดงบประมาณตลอดโครงงาน	2
 บทที่ 2 หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	 3
2.1 จุดศูนย์ถ่วง	3
2.2 สมการที่ใช้หาจุด CG จักรยาน	4
2.3 การเลี้ยวโค้งจักรยานกับแรงสูงจุดศูนย์กลาง	5
 บทที่ 3 วิธีการดำเนินโครงงาน	 8
3.1 ออกแบบความคิดเห็นความชอบจักรยานไฟฟ้า	8
3.2 กระบวนการการเลือกโครงรถจักรยาน	8
3.3 กระบวนการหาจุด CG รถจักรยาน	9
3.4 วิธีการทดลอง	10
3.5 แผนภาพสรุปขั้นตอนการดำเนินงาน	15

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการทดลอง.....	16
4.1 ผลการออกสำรวจความคิดเห็นความชอบจักรยาน.....	16
4.2 กระบวนการการเลือกโครงรถจักรยาน.....	18
4.3 ผลการหาจุด CG ของจักรยาน.....	19
4.4 ผลการหาระยะรัศมีการเข้าโค้งของจักรยาน.....	30
บทที่ 5 วิเคราะห์และสรุปผลการทดลอง.....	31
5.1 วิเคราะห์ผลการทดลอง.....	31
5.2 แนวทางการทำวิจัยในอนาคต.....	37
5.3 ข้อเสนอแนะทางเทคนิค.....	37
5.4 สรุปผลการทดลอง.....	37
เอกสารอ้างอิง.....	38
ภาคผนวก.....	39
ประวัติผู้ดำเนินโครงการ.....	42

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แผนการดำเนินงาน.....	2
1.2 รายละเอียดงบประมาณตลอดโครงการ.....	2
4.1 ตารางระยะเวลาการเข้าโค้งของจักรยานก่อนดัดแปลง.....	30
4.2 ตารางระยะเวลาการเข้าโค้งของจักรยานหลังดัดแปลง.....	30
5.1 ตารางวิเคราะห์ผลการทดลองก่อนดัดแปลง.....	31
5.2 ตารางวิเคราะห์ผลการทดลองหลังดัดแปลง.....	31

สารบัญรูป	
รูปที่	หน้า
2.1 จุด CG ของตุกตาล้มลูก.....	3
2.2 จุด CG ของโมบาย.....	3
2.3 จุด CG ของวัตถุแขวน.....	4
2.4 รูปแสดงตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณ.....	4
2.5 แรงกระทำในแนวตรง	5
2.6 แรงกระทำในแนวโค้งและเอียงรถ	5
2.7 แรงกระทำในแนวโค้งและไม่เอียงรถ	6
2.8 แรงกระทำในแนวโค้งและไม่เอียงรถ	6
2.9 แรงกระทำในแนวโค้งและผิวนนอส	7
3.1 จักรยานเสือภูเขา ก่อนตัดแปลง.....	9
3.2 จักรยานเสือภูเขาหลังตัดแปลง.....	10
3.3 วัดระยะต่างๆ ของจักรยาน.....	10
3.4 วัดแบบจักรยานในโปรแกรม solid works.....	11
3.5 ชิ้นน้ำหนักอุปกรณ์ที่จะนำมาตัดแปลงในจักรยาน	11
3.6 ชิ้นน้ำหนักเพลาหน้าเพื่อหาจุด CG ในแนวแกน x	12
3.7 ชิ้นน้ำหนักเพลาหน้ายกหลังขึ้น 700 mm เพื่อหาจุด CG ในแนวแกน y	12
3.8 โปรแกรม CG Calculator.....	13
3.9 สนามทดสอบการขับขี่ของบริษัท Yamaha.....	13
3.10 หาระยะรัศมีการเข้าโค้งของจักรยานโดยการขับเป็นวงกลม.....	14
3.11 แผนภาพสรุปขั้นตอนการดำเนินงาน.....	15
4.1 กราฟแสดงความซับจักรยานของนิสิต	16
4.2 กราฟแสดงความคิดเห็นรูปทรงของจักรยานมีส่วนตัดสินใจในการใช้งาน.....	17
4.3 กราฟแสดงความคิดเห็นว่าควรที่จะสนับสนุนให้มีการใช้จักรยานไฟฟ้าตัดแปลง	17

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.4 ขั้นตอนในการเลือกโครงรถจักรยาน	18
4.5 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator	19
4.6 ตำแหน่งจุด CG จักรยานก่อนตัดแปลงและไม่มีคนขับ.....	20
4.7 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator	21
4.8 ตำแหน่งจุด CG จักรยานก่อนตัดแปลงและมีคนขับน้ำหนัก 61 กิโลกรัม.....	21
4.9 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator.....	22
4.10 ตำแหน่งจุด CG จักรยานก่อนตัดแปลงและมีคนขับน้ำหนัก 89 กิโลกรัม.....	22
4.11 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator.....	23
4.12 ตำแหน่งจุด CG จักรยานก่อนตัดแปลงและมีคนขับน้ำหนัก 91 กิโลกรัม.....	23
4.13 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator.....	24
4.14 ตำแหน่งจุด CG จักรยานหลังตัดแปลงและไม่มีคนขับ.....	25
4.15 ชั้นน้ำหนักส่วนหน้าของจักรยานและน้ำหนักที่ได้.....	26
4.16 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator.....	26
4.17 ตำแหน่งจุด CG จักรยานหลังตัดแปลงและมีคนขับน้ำหนัก 61 กิโลกรัม.....	27
4.18 ชั้นน้ำหนักส่วนหน้าของจักรยานและน้ำหนักที่ได.....	27
4.19 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator.....	28
4.20 ตำแหน่งจุด CG จักรยานหลังตัดแปลงและมีคนขับน้ำหนัก 89 กิโลกรัม.....	28
4.21 ชั้นน้ำหนักส่วนหน้าของจักรยานและน้ำหนักที่ได.....	29
4.22 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator.....	29
4.23 ตำแหน่งจุด CG จักรยานหลังตัดแปลงและมีคนขับน้ำหนัก 91 กิโลกรัม.....	30
5.1 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนัก – ระยะ CG ก่อนตัดแปลง.....	32
5.2 แสดงจุด CG ของจักรยานก่อนการตัดแปลง	32
5.3 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนัก – ระยะ CG หลังตัดแปลง.....	33

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
5.4 แสดงจุด CG ของจักรยานหลังการตัดแปลง.....	33
5.5 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนัก – มวลรวมที่เพลาหน้าก่อนตัดแปลง.....	34
5.6 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนัก – มวลรวมที่เพลาหน้าหลังตัดแปลง.....	34
5.7 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะรัศมีของการเข้าโค้ง – ความเร็ว ที่มีน้ำหนักคนขับ 61 กิโลกรัม.....	35
5.8 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะรัศมีของการเข้าโค้ง – ความเร็ว ที่มีน้ำหนักคนขับ 89 กิโลกรัม.....	35
5.9 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะรัศมีของการเข้าโค้ง – ความเร็ว ที่มีน้ำหนักคนขับ 91 กิโลกรัม.....	36
5.10 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะรัศมีของการเข้าโค้ง – ความเร็วโดยเฉลี่ย.....	36

สารบัญสัญลักษณ์

สัญลักษณ์	ความหมาย	หน่วย
CG	จุดศูนย์กลางมวล	-
M	มวล	kg
F _A	น้ำหนักที่เพลาหน้า	kg
b	ระยะเพลาหลัง - เพลาหน้า	m
w	น้ำหนัก	kg
d	เส้นผ่านศูนย์กลาง	mm
a	รัศมีเลือ	mm

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงงาน

เนื่องจากปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งมีความทันสมัยและสะดวกสบาย ประชากรโลกส่วนใหญ่มีการนำรถที่ใช้เชื้อเพลิงมาใช้เป็นยานพาหนะในการเดินทางมากขึ้น การนำพาหนะที่ใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิงก่อให้เกิดผลเสียต่อสภาพแวดล้อมอย่างมาก เนื่องจากพาหนะเหล่านี้ปล่อยก๊าซที่ก่อให้เกิดภาวะเรือนกระจกออกมามาก ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน และเป็นมลพิษทางอากาศ ดังนั้นจึงได้มีการศึกษาและพัฒนารถจักรยานไฟฟ้าดัดแปลงขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกในการใช้รถที่ใช้พลังงานไฟฟ้า เพราะรถจักรยานไฟฟ้าดัดแปลงเป็นการใช้พลังงานจากแบตเตอรี่ ซึ่งไม่มีการปล่อยก๊าซพิษและความร้อนที่เกิดจากการเผาไหม้ออกมา

การศึกษาจุด CG ของโครงสร้างของรถจักรยานมีความสำคัญมากในการสร้างรถจักรยานไฟฟ้าดัดแปลงขึ้นมา เพราะโครงสร้างเป็นฐานในการดัดแปลงรถจักรยานไฟฟ้า เราจึงต้องมีหลักการในการเลือกโครงรถ และโครงรถต้องมีความแข็งแรงมากพอที่จะรับน้ำหนักของมอเตอร์ (Electric motor) แบตเตอรี่ (Batteries) ตัวควบคุม (Controller) ระบบชาร์จ (Charger) รวมไปถึงน้ำหนักของผู้ขับขี่ ซึ่งน้ำหนักต่างๆเหล่านี้หักกวนวาระรถจักรยานทั่วไป จึงต้องเลือกโครงรถที่มีน้ำหนักเบาแต่มีความแข็งแรงและทำการออกแบบโครงสร้างของรถให้มีความสมดุล

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงงาน

- 1.2.1 เตรียมโครงสร้างจักรยานเพื่อนำมาทำจักรยานไฟฟ้าดัดแปลง
- 1.2.2 คำนวณหาจุดศูนย์กลางมวลของจักรยานไฟฟ้าก่อนและหลังการดัดแปลง
- 1.2.3 ทดสอบหาผลกระทบจากการที่จุด CG เปลี่ยนแปลงมีผลต่อการเข้าโค้ง

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 ได้โครงสร้างที่เหมาะสมในการทำจักรยานไฟฟ้าดัดแปลง
- 1.3.2 ได้รู้ตำแหน่งจุด CG ของจักรยานก่อนดัดแปลงและหลังการดัดแปลง
- 1.3.3 ได้ระยะของการเข้าโค้งของจักรยานก่อนและหลังการดัดแปลงที่ความเร็วต่างๆ

1.4 ขอบเขตการทำโครงงาน

- 1.4.1 ใช้โปรแกรม CG calculator เพื่อหาจุด CG ของจักรยาน
- 1.4.2 ใช้จักรยานเสือภูเขาในการทำจักรยานไฟฟ้าดัดแปลงและหาจุด CG
- 1.4.3 ทดสอบการเข้าโค้งของจักรยานโดยการโค้งเป็นวงกลม

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

การทดลองของกลุ่มโครงการเตรียมโครงสร้างสำหรับจักรยานไฟฟ้าดัดแปลงมีการออกแบบความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงรถที่จะนำมาใช้ในการทำรถจักรยานไฟฟ้าดัดแปลงว่าส่วนไหนนิสิตในมหาวิทยาลัยเครื่องชอบจักรยานประเภทไหนเพื่อนำมาที่ได้จากการออกแบบสำรวจไปใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจในการเลือกใช้โครงรถที่เหมาะสมในการทำเป็นรถจักรยานไฟฟ้าดัดแปลงและกลุ่มโครงการเตรียมโครงสร้างสำหรับจักรยานไฟฟ้าดัดแปลงจะเน้นไปที่การหาจุด Center of Gravity : CG เพื่อวิเคราะห์หาจุด CG ก่อนและหลังการตัดแปลง การหาจุด CG ของกลุ่มโครงการเตรียมโครงสร้างสำหรับจักรยานไฟฟ้าดัดแปลงจะใช้โปรแกรม CG Calculator เพื่อหาระยะของจุด CG ที่เปลี่ยนไปตามน้ำหนักของจักรยานเพิ่มขึ้นเนื่องจากการติดตั้งมอเตอร์และแบตเตอรี่และทำการทดสอบการเข้าโค้งของจักรยานโดยการคงเป็นวงกลมเพื่อหาระยะของการเข้าโค้ง

1.6 แผนการดำเนินงาน

การดำเนินงาน	ปี 2554							ปี 2555	
	ม.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.
1.รวมกลุ่มทำโครงการ									
2.ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น									
3.รวบรวมข้อมูล									
4.สรุปข้อมูล									
5.จัดทำรายงาน									

1.7 สถานที่ปฏิบัติงาน

ห้อง 507 อาคารภาควิชวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยเครื่อง

1.8 รายละเอียดงบประมาณตลอดโครงการ

ลำดับที่	รายการ	งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ
1	เหล็กจากรูปตัว L	1,000	
2	ตู้เชื่อมไฟฟ้า	-	มือญี่ปุ่นแล้ว
3	ลวดเชื่อมไฟฟ้า	1000	
4	ตัวลับเมตรขนาด 8 เมตร	260	
5	หนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	1,000	
รวม		3,260	

บทที่ 2

หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 จุดศูนย์ถ่วง (Center of Gravity : CG)

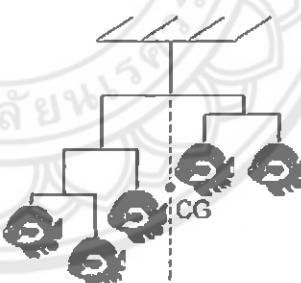
หากสังเกตวัตถุต่างๆ ที่เป็นของแข็งและมีรูปทรง การวางวัตถุบนพื้นระนาบจะมีลักษณะสมดุลได้ชั่วคราวกับตำแหน่งและแนวของจุดศูนย์ถ่วง จุดศูนย์ถ่วง คือจุดที่เมื่อยกตัวให้รวมของน้ำหนักของวัตถุทั้งก้อน

ตุ๊กตาล้มลุกมีตำแหน่งจุดศูนย์ถ่วงต่ำ การโยกตุ๊กตาจะไม่ล้มและจะกลับมาตั้งตามเดิม

รูปที่ 2.1 จุด CG ของตุ๊กตาล้มลุก

วัตถุในรูป 2.1 วางอยู่ในลักษณะสมดุล เพราะแนวของ CG อยู่ในกรอบฐาน ในโนเบยที่จัดวางในแนวระนาบได้ เพราะตำแหน่งของ CG รวมของวัตถุทั้งหมดอยู่ในตำแหน่งของเส้นเชือกในแนวตั้ง

รูปที่ 2.2 จุด CG ของโนเบย

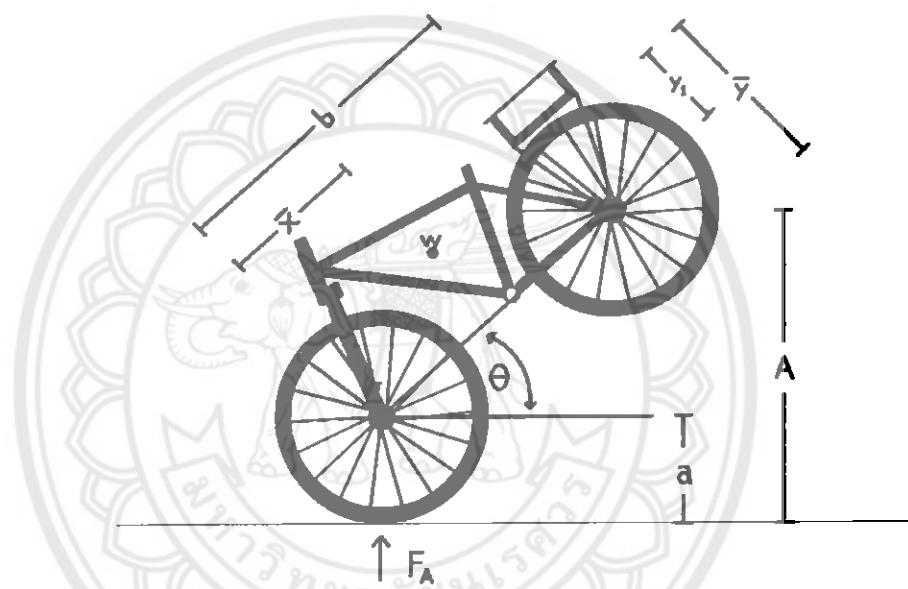
การผูกเชือกกับวัตถุและปล่อยวัตถุห้อยลงแนวของ CG ของวัตถุจะอยู่สมดุลได้ในแนวระดับตรงกับเชือกในแนวตั้ง

รูปที่ 2.3 จุด CG ของวัตถุแขวน

สรุปได้ว่าวัตถุรูปร่างใดก็ตาม ถ้าแขวนแล้ววัตถุหยุดนิ่งสมดุลของวัตถุนั้นจะเกิดขึ้นได้ต้องให้แนว CG อยู่ในแนวเดียวกับเชือก

2.2 สมการที่ใช้หาจุด CG จักรยาน

รูปที่ 2.4 รูปแสดงตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณ

ใช้หลักการไมเมนต์ในการหาจุด CG โดยมีสมการดังนี้

แนวแกน x

$$\sum M_g = 0 ; (F_A \cdot b) - (W \cdot \bar{x}) = 0$$

แนวแกน y

$$\theta = \sin^{-1} \left(\frac{A-a}{b} \right)$$

$$\sum M_g = 0 ; F_A \cdot (b \cos \theta) - W \cos \theta \cdot (\bar{x}) - W \sin \theta \cdot y_1 = 0$$

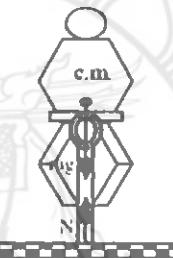
$$\bar{y} = y_1 + a$$

2.3 การเลี้ยวโค้งจักรยานกับแรงสูงสุดศูนย์กลาง

แรงสูงสุดศูนย์กลางเกิดขึ้นเมื่อวัตถุเคลื่อนที่เป็นแนวโค้งแบบวงกลม เช่นการผูกลูกตุ้มด้วยเชือกแล้ว แกว่งให้เคลื่อนที่เป็นวงกลม เราจะต้องออกแรงดึงเชือกไว้ตลอด แรงนี้จะมีทิศทางเข้าสู่จุดศูนย์กลาง คือตำแหน่งที่เราจับเชือกไว้ จึงเรียกแรงนี้ว่าแรงสูงสุดศูนย์กลาง ดังนั้น ขณะที่รถจักรยานกำลังเลี้ยว โค้งได้โดยที่รถไม่หลุดออกจากถนน เมื่อจากมีแรงเสียดทานระหว่างพื้นถนนกับยางรถและแรงนี้จะมี ทิศเข้าสู่จุดศูนย์กลางของถนนก็จะได้ว่า แรงเสียดทาน = แรงสูงสุดศูนย์กลาง

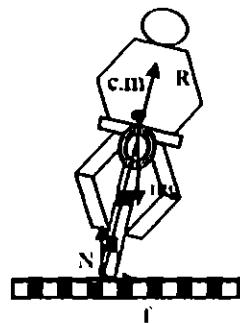
การเลี้ยวโค้งบนถนนระดับของรถจักรยาน

ขณะที่แล่นบนถนนระดับ จะมีแรงกระทำต่อรถกับคนมากมายรวมทั้งแรงเสียดทานที่กระทำ ที่ล้อให้รถเคลื่อนที่ไปข้างหน้าได้ ยังมี $m\vec{g}$ คือ น้ำหนักของรถและคน \vec{N} คือ แรงที่พื้นกระทำต่อ รถและคนในขณะที่แล่นในแนวตรง และ \vec{f} คือ แรงเสียดทานที่พื้นถนนกระทำกับด้านข้างของล้อรถ ในทิศเข้าหาจุดศูนย์กลาง \vec{R} คือ แรงลักษณะของแรง \vec{f} และ \vec{N} เมื่อแล่นในแนวโค้งหรือ เอียง พิจารณาจากรูปต่อไปนี้

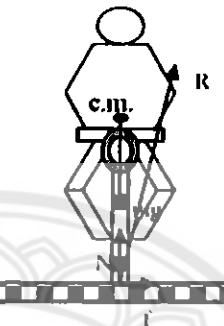
รูปที่ 2.5 แรงกระทำในแนวตรง

จากรูป 2.5 พิจารณาขณะที่แล่นในแนวตรงบนถนนระดับ จะมีแรงกระทำต่อรถจักรยาน คือ น้ำหนัก $m\vec{g}$ ของรถและคน และ \vec{N} ที่พื้นกระทำต่อรถและคนโดยแนวของแรงหักสอง จะ ผ่านจุดศูนย์กลางมวลรวมของรถและคนอยู่ในแนวเดิม ทำให้รถไม่เอียง เมนต์ของแรงเกิดขึ้นที่รถจึงทำ ให้รถไม่ล้ม

รูปที่ 2.6 แรงกระทำในแนวโค้งและเอียงรถ

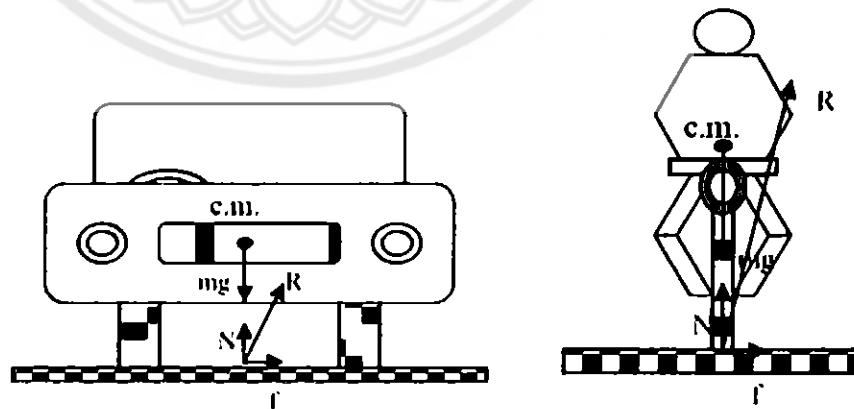
จากรูปที่ 2.6 พิจารณาขณะที่แล่นในแนวโถงและเอียงรถบนถนนระดับ จะมีแรงกระทำต่อรถจักรยาน คือ น้ำหนัก $m\vec{g}$ ของรถและคน แรง \vec{N} ที่พื้นกระทำต่อรถและคนและแรงเสียดทาน \vec{f} ที่พื้นถนนกระทำกับด้านข้างของล้อรถในทิศเข้าหาจุดศูนย์กลาง เป็นผลให้เกิดแรงลัพธ์ \vec{R} ของแรง \vec{f} และ \vec{N} เมื่อแล่นในแนวโถงจะง่ายมากกว่าเอียง เพื่อให้แรงลัพธ์ \vec{R} ผ่านจุดศูนย์กลางมวลรวมของรถและคน ทำให้รถไม่มีเมんต์ของแรงเกิดขึ้นที่รถ จึงทำให้รถไม่ล้ม

รูปที่ 2.7 แรงกระทำในแนวโถงและไม่เอียงรถ

จากรูปที่ 2.7 พิจารณาขณะที่แล่นในแนวโถงและไม่เอียงรถ บนถนนระดับ จะมีแรงกระทำต่อรถจักรยานยนต์หรือรถจักรยาน คือ น้ำหนัก $m\vec{g}$ ของรถและคน แรง \vec{N} ที่พื้นกระทำต่อรถและคนและ \vec{f} แรงเสียดทาน ที่พื้นถนนกระทำกับด้านข้างของล้อรถในทิศเข้าหาจุดศูนย์กลางเป็นผลให้เกิดแรงลัพธ์ \vec{R} ของแรง \vec{f} และ \vec{N} เมื่อแล่นในแนวโถงเมื่อไม่เอียงรถ แรงลัพธ์ \vec{R} จะไม่ผ่านจุดศูนย์กลางมวลรวมของรถและคน ทำให้รถมีเมนต์ของแรงเกิดขึ้นที่รถ จึงทำให้รถล้ม

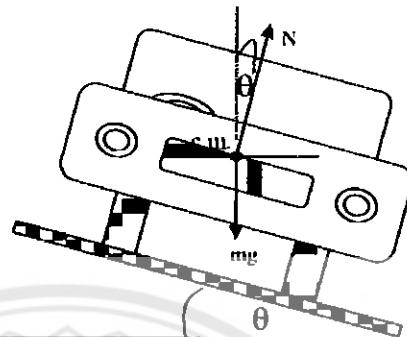
เพื่อให้การเลี้ยวโค้งปลอดภัยขึ้น ด้วยความเร็วที่แตกต่างจากถนนโค้งในแนวระดับ โดยมีหลักให้แรงลัพธ์ \vec{R} ผ่านจุดศูนย์กลางมวลรวมของรถและคน ทำให้รถไม่มีเมนต์ของแรงเกิดขึ้นที่รถ

รูปที่ 2.8 แรงกระทำในแนวโถงและไม่เอียงรถ

จากรูป 2.8 เมื่อเล่นบนถนนโค้งแล้วไม่มีการเอียงรถ แรงลัพธ์ จะไม่ผ่านจุดศูนย์กลางมวลรวมของรถและคน ทำให้รถไม่แนวต์ของแรงเกิดขึ้นที่รถ จึงทำให้รถล้มหรือพลิกคว่ำได้

ดังนั้นวิศวกรรมจึงออกแบบโดยการยกขอบถนนโค้ง เพื่อให้รถแล่นด้วยความปลอดภัย ด้วยความเร็วที่เป็นไปได้ โดยไม่อาศัยแรงเสียดทาน ยกเว้นรถแล่นด้วยอัตราเร็วที่ไม่พอต่อรถจึงจะอาศัยแรงเสียดทานช่วย

รูปที่ 2.9 แรงกระทำในแนวโค้งและผิวนานเอียง

จากรูป 2.9 เมื่อยกขอบถนน เมื่อแล่นด้วยอัตราเร็วที่เป็นไปได้ จะไม่มีแรงเสียดทานที่ด้านข้างของล้อรถ จะมีแรงกระทำที่รถคือ $m\vec{g}$ น้ำหนักของรถและคน และ \vec{N} ที่พื้นกระทำต่อรถและคน โดย องค์ประกอบของแรง \vec{N} ที่ข้างกับพื้นระดับ (ไม่ใช่พื้นถนน) จะทำให้เกิดแรงสู่ศูนย์กลาง คือ \vec{F}_C ดังนั้นความสามารถทำความสัมพันธ์ระหว่าง ความเอียงของถนน (การยกขอบถนน) ลับพันธ์กับอัตราเร็วที่เป็นไปได้ดังนี้

จาก

$$\vec{F}_C = \frac{mv^2}{R}$$

ดังนั้น

$$N \sin \theta = \frac{mv^2}{R}$$

และ

$$N \cos \theta = mg$$

จะได้

$$\frac{N \sin \theta}{N \cos \theta} = \frac{mv^2}{Rmg}$$

$$\tan \theta = \frac{v^2}{Rg} \quad \dots \dots \dots (2.1)$$

สมการ $\tan \theta = \frac{v^2}{Rg}$ แสดงให้เห็นว่าในการสร้างถนนทางโค้งเอียงทำมุ่งกับแนวระดับ

นั้นต้องคำนึงถึงอัตราเร็วของรถขณะเลี้ยวและรัศมีของทางโค้งเพื่อให้การขับรถปลอดภัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินโครงการ

การทดลองของกลุ่มโครงการการเตรียมโครงสร้างสำหรับจักรยานไฟฟ้าด้ดแปลงมีการออกแบบความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงรถที่จะนำมาใช้ในการทดสอบจักรยานไฟฟ้าด้ดแปลงว่าส่วนใหญ่นิสิตในมหาวิทยาลัยนเรศวรชอบจักรยานประเภทไหนเพื่อนำค่าที่ได้จากการออกแบบมาใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจในการเลือกใช้โครงรถที่เหมาะสมในการทำเป็นรถจักรยานไฟฟ้าด้ดแปลงและกลุ่มโครงการการเตรียมโครงสร้างสำหรับจักรยานไฟฟ้าด้ดแปลงจะเน้นไปที่การหาจุด Center of Gravity : CG เพื่อวิเคราะห์หาจุด CG ก่อนและหลังการตัดแปลง การหาจุด CG ของกลุ่มโครงการ การเตรียมโครงสร้างสำหรับจักรยานไฟฟ้าด้ดแปลงจะใช้โปรแกรม CG Calculator เพื่อหาระยะของจุด CG ที่เปลี่ยนไปตามน้ำหนักของจักรยานเพิ่มขึ้นเมื่อจากการตัดแปลงมอเตอร์และแบตเตอรี่และการทดสอบการเข้าโค้งของจักรยานโดยการโค้งเป็นวงกลมเพื่อหาระยะของการเข้าโค้งโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ออกแบบความคิดเห็นความชอบจักรยานไฟฟ้า

เนื่องจากไม่สามารถผลิตโครงรถจักรยานขึ้นมาเองได้ กลุ่มโครงการนี้จึงทำแบบสำรวจความคิดเห็นต่างๆเกี่ยวกับจักรยานไฟฟ้าด้ดแปลงโดยออกแบบให้สามารถตอบได้ 100 คนภายในมหาวิทยาลัยนเรศวรเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกโครงรถจักรยานที่จะนำมาทำเป็นจักรยานไฟฟ้าด้ดแปลง มีข้อหลักๆดังต่อไปนี้

- 3.1.1 ปัจจุบันท่านใช้ยานพาหนะใดในชีวิตประจำวัน
- 3.1.2 จักรยานประเภทใดที่ท่านชอบและอยากรู้
- 3.1.3 รูปทรงของจักรยานมีส่วนตัดสินใจในการใช้งาน
- 3.1.4 จักรยานไฟฟ้าส่งผลดีต่อสภาพแวดล้อม
- 3.1.5 การใช้จักรยานไฟฟ้าช่วยประหยัดพลังงาน
- 3.1.6 สิ่งที่ท่านต้องการให้มีในรถจักรยานไฟฟ้าด้ดแปลง
- 3.1.7 การใช้จักรยานไฟฟ้าด้ดแปลงช่วยให้การจราจรภายในมหาวิทยาลัยนเรศวรคล่องตัวขึ้น
- 3.1.8 ความสะดวกในการรักษาและซ่อมบำรุง
- 3.1.9 การใช้จักรยานไฟฟ้าด้ดแปลงช่วยในการออกแบบกาย
- 3.1.10 ท่านคิดว่าควรที่จะสนับสนุนให้มีการใช้จักรยานไฟฟ้าด้ดแปลงภายในมหาวิทยาลัย

3.2 กระบวนการการเลือกโครงรถจักรยาน

กระบวนการการเลือกโครงรถจักรยานคือที่จะนำมาดัดแปลงเป็นจักรยานไฟฟ้าต้องมีลักษณะแข็งแรง ทนทาน น้ำหนักเบาแต่สามารถรับน้ำหนักต่างๆที่จะนำมาดัดแปลงระหว่างการตัดแปลงได้ เมื่อแบตเตอรี่หมดก็สามารถปั่นได้ตามปกติ และมีเกียร์ช่วยในการผ่อนแรงในการปั่น

3.3 กระบวนการหาจุด CG รถจักรยาน

สมการที่ใช้หาจุด CG มีดังนี้

แนวแกน x

$$\sum M_g = 0 ; (F_A \cdot b) - (W \cdot \bar{x}) = 0$$

แนวแกน y

$$\theta = \sin^{-1} \left(\frac{A-a}{b} \right)$$

$$\sum M_g = 0 ; F_A \cdot (b \cos \theta) - W \cos \theta \cdot (\bar{x}) - W \sin \theta \cdot y_i = 0$$

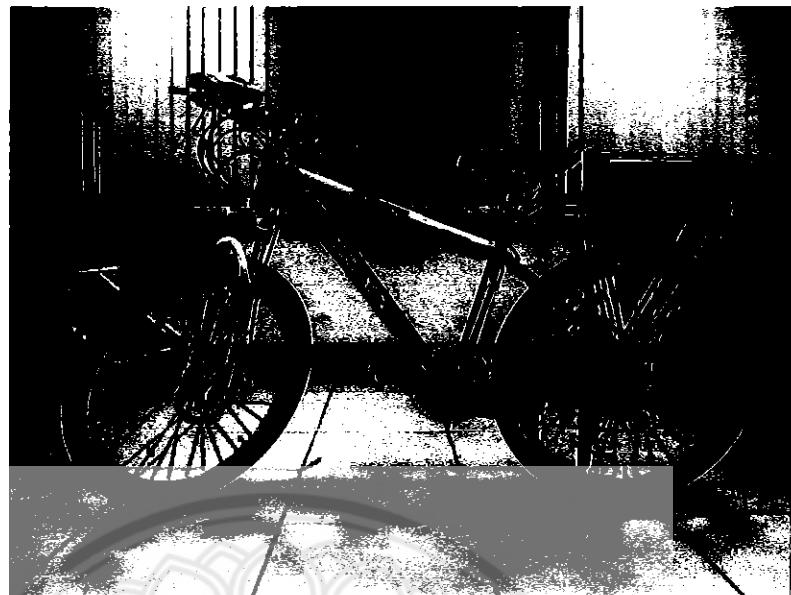
$$\bar{y} = y_i + a$$

3.3.1 หาจุด CG จักรยานก่อนดัดแปลง

รูปที่ 3.1 จักรยานเสือภูเขา ก่อนดัดแปลง

3.3.2 หาจุด CG จักรยานหลังตัดแบล็ง

รูปที่ 3.2 จักรยานเสือภูเขาหลังตัดแบล็ง

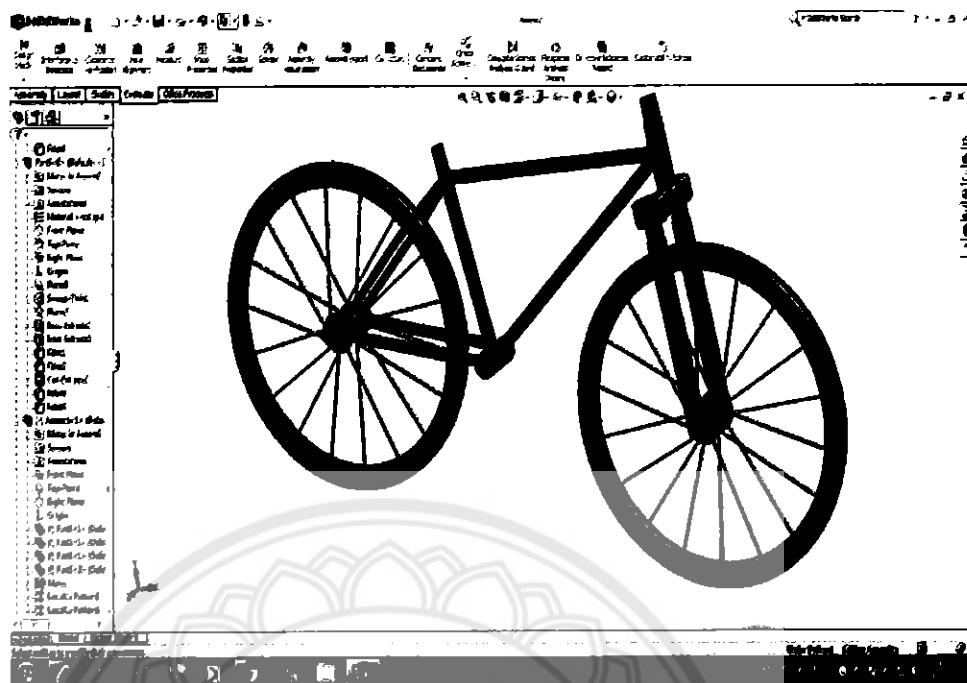
3.4 วิธีการทดลอง

1. วัดระยะต่างๆของจักรยาน (mm)

รูปที่ 3.3 วัดระยะต่างๆของจักรยาน

2. นำไปวาดในโปรแกรม solid works

รูปที่ 3.4 วาดแบบจักรยานในโปรแกรม solid works

3. ชิ้นน้ำหนักอุปกรณ์ที่จะนำมาตัดแปลงในจักรยาน

รูปที่ 3.5 ชิ้นน้ำหนักอุปกรณ์ที่จะนำมาตัดแปลงในจักรยาน

4. ชั้งน้ำหนักที่เพลาหน้าเพื่อหาจุด CG ในแนวแกน x

รูปที่ 3.6 ชั้งน้ำหนักเพลาหน้าเพื่อหาจุด CG ในแนวแกน x

5. ชั้งน้ำหนักที่เพลาหน้ายกล้อหลังขึ้น 700 mm เพื่อหาจุด CG ในแนวแกน y

รูปที่ 3.7 ชั้งน้ำหนักเพลาหน้ายกล้อหลังขึ้น 700 mm เพื่อหาจุด CG ในแนวแกน y

6. นำค่าที่ได้จากการทดลองใส่ในโปรแกรม CG Calculator

A	B	C	D	E	F	G
1 Calculation of Rider and Bicycle CG and Weight Distribution						
2 Measurements						
3 Rider mass (kg)						น้ำหนักคน
4 Mass of rider and bike (kg)						น้ำหนักคนและจักรยาน
5 Bike alone mass on front axle (kg)						น้ำหนักจักรยานหน้า
6 Bike and rider mass on front axle (kg)						น้ำหนักคนและจักรยานหน้า
7 Wheelbase (mm)						ระยะฐานล้อ
8 Distance from rear axle To front axle (mm)						ระยะห่างจากจักรยานหลังไปหน้า
3 Calculated Values						
10 Total bike mass (kg)					0.00	น้ำหนักระยะรวม
11 Bike alone mass on rear axle (kg)					0.00	น้ำหนักจักรยานหลัง
12 Bike plus rider mass on rear axle (kg)					0.00	น้ำหนักคนและจักรยานหลัง
13 Rider alone mass on front axle (kg)					0.00	น้ำหนักคนหน้า
14 Rider alone mass on rear axle (kg)					0.00	น้ำหนักคนหลัง
15 Bike mass on front axle					#DW/01	น้ำหนักจักรยานหน้า
16 Bike mass on rear axle					#DW/01	น้ำหนักจักรยานหลัง
17 Rider mass on front axle					#DW/01	น้ำหนักคนหน้า
18 Rider mass on rear axle					#DW/01	น้ำหนักคนหลัง
19 Bike plus rider mass on front axle					#DW/01	น้ำหนักระยะหน้า
20 Bike plus rider mass on rear axle					#DW/01	น้ำหนักระยะหลัง
21 Location of bike CG (distance from rear axle, mm)					#DW/01	ระยะCGของจักรยานหลัง(จากจักรยานหลัง, มม.)
22 Location of rider CG (distance from rear axle, mm)					#DW/01	ระยะCGของคนหลัง(จากจักรยานหลัง, มม.)
23 Location of bike plus rider CG (distance from rear axle, mm)					#DW/01	ระยะCGของคนและจักรยานหลัง(จากจักรยานหลัง, มม.)
24 Location of bike CG relative (mm)					#DW/01	ระยะCGของจักรยาน relative (มม.)
25 Location of rider CG relative (mm)					#DW/01	ระยะCGของคน relative (มม.)
26 Location of bike plus rider CG relative (mm)					#DW/01	ระยะCGของคนและจักรยาน relative (มม.)

รูปที่ 3.8 โปรแกรม CG Calculator

7. ทดสอบหาระยะรัศมีการเข้าโค้งของจักรยานโดยการขับเป็นวงกลม

วิธีการทดสอบการเข้าโค้งของรถจักรยาน ตัดแปลงมาจากการทดสอบการขับซึ่งของรถจักรยานยนต์ Big bike ของ Yamaha ที่มีสนามทดสอบเป็นโค้งรูปแบบต่างๆ

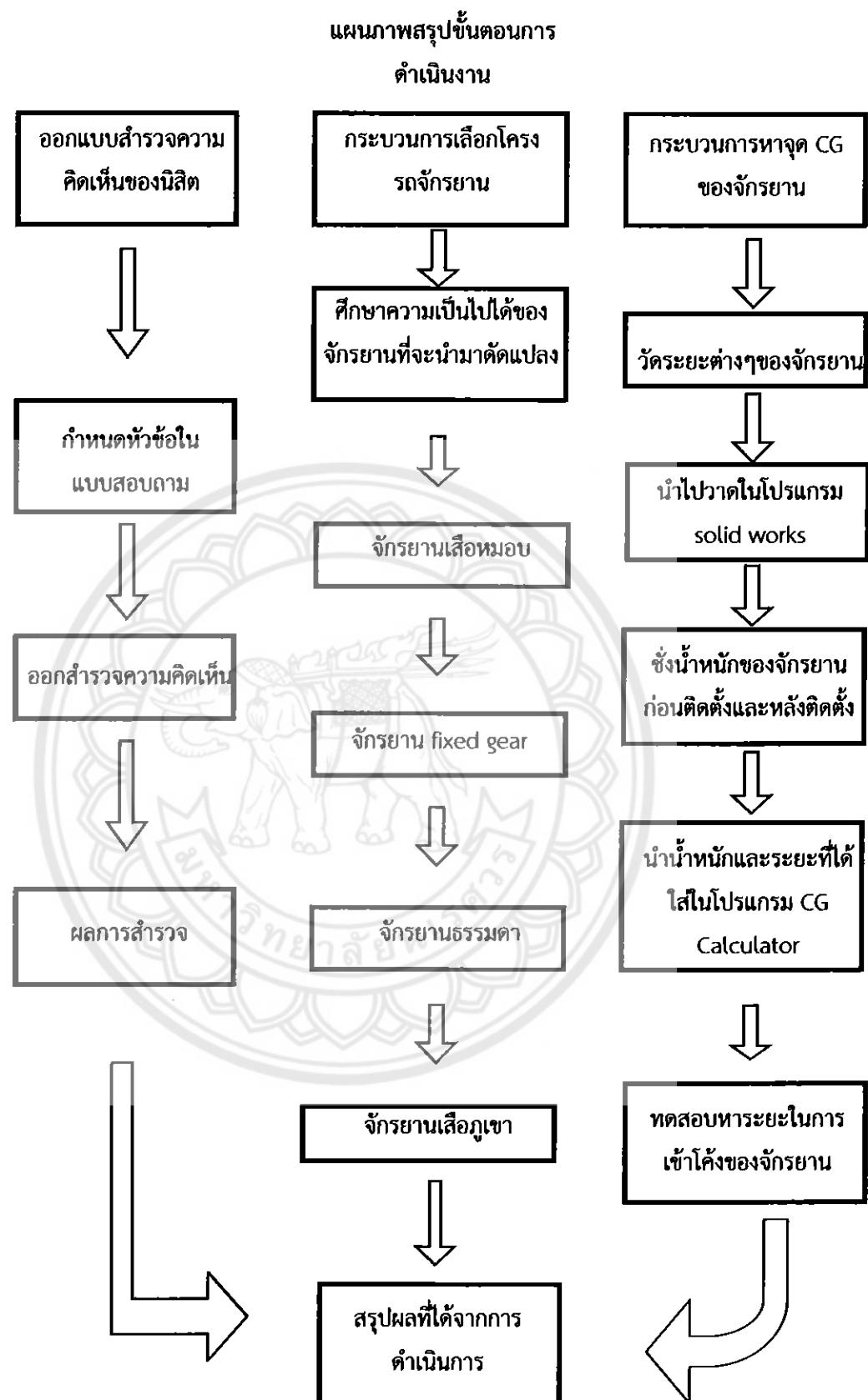

รูปที่ 3.9 สนามทดสอบการขับซึ่งของบริษัท Yamaha

โดยมีวิธีการทดสอบคือ ขับจักรยานเป็นรูปวงกลมโดยมีกรวยเป็นจุดศูนย์กลาง และใช้ความเร็วที่ 5, 10, 15 และ 20 km/hr เพื่อหาระยะรัศมีของการเข้าโค้ง

รูปที่ 3.10 หาระยะรัศมีการเข้าโค้งของจักรยานโดยการขับเป็นวงกลม

รูปที่ 3.11 แผนภาพสรุปขั้นตอนการดำเนินงาน

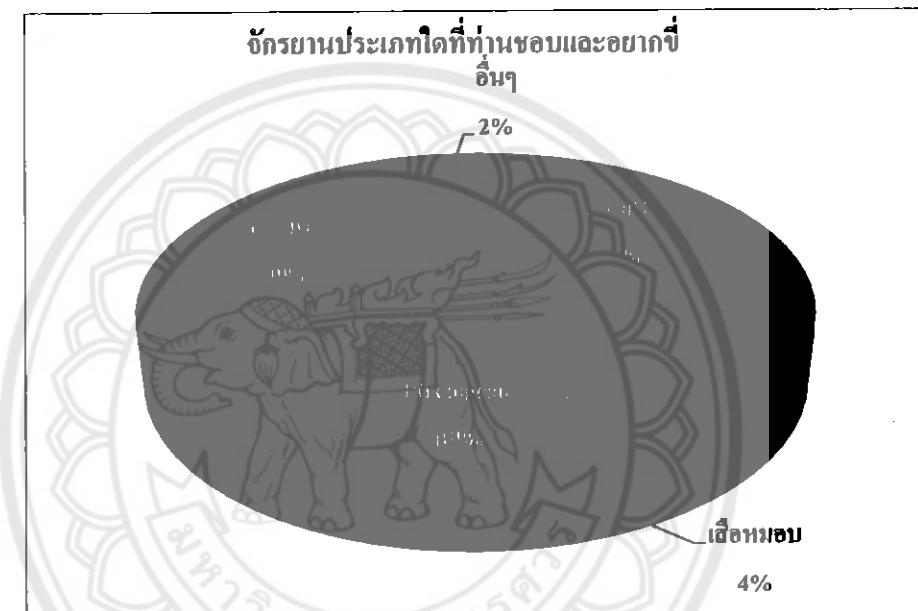
บทที่ 4

ผลการทดลอง

4.1 ผลการออกสำรวจความคิดเห็นความชอบจักรยาน

4.1.1 จักรยานประเภทใดที่ท่านชอบและอย่างไร

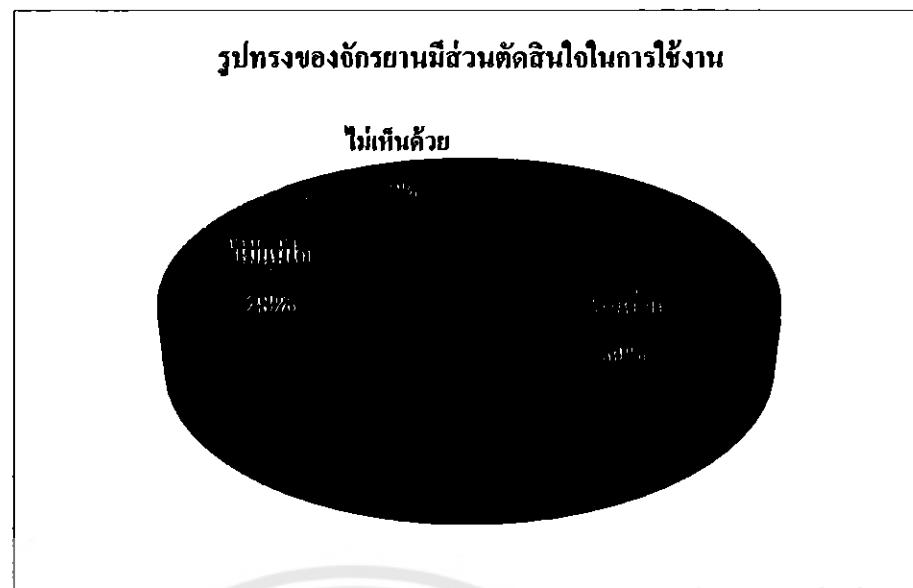
โดยทำการสุ่มสำรวจความคิดเห็นนิสิตภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 100 คน และสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบร่วมกับนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรส่วนใหญ่ชอบจักรยานเสือภูเขา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 41 จักรยานธรรมดาร้อยละ 39 จักรยาน Fixed gear ร้อยละ 14 จักรยานเสือหมอบร้อยละ 4 และอื่นๆ ร้อยละ 2 ตามลำดับ จะได้กราฟดังรูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1 กราฟแสดงความชอบจักรยานของนิสิต

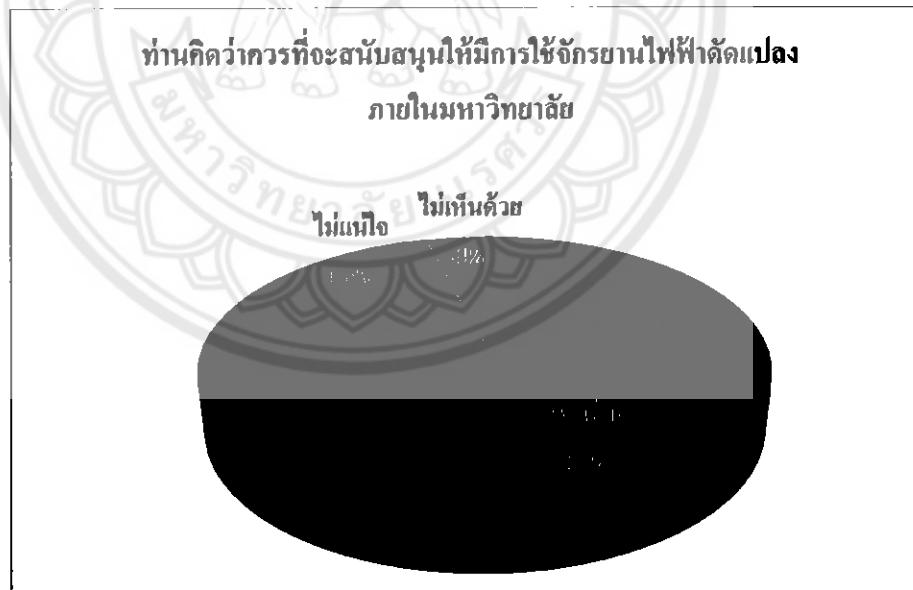
4.1.2 รูปทรงของจักรยานมีส่วนตัดสินใจในการใช้งาน

จากการสุ่มสำรวจความคิดเห็นนิสิตภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 100 คน ในหัวข้อรูปทรงของจักรยานมีส่วนตัดสินใจในการใช้งาน เนื่องจากว่ารูปทรงของจักรยานมีความหลากหลายและความเหมาะสมในการเลือกใช้งานในแต่ละประเภทแตกต่างกัน และเพศชายกับเพศหญิงก็ยังมีส่วนในการตัดสินใจเลือกรูปทรงของจักรยานให้เหมาะสมตามเพศและวัยของตัวเองดังนั้นจากการสุ่มสำรวจพบว่าร้อยละ 60 มีความเห็นด้วย ร้อยละ 28 ไม่แนใจและร้อยละ 12 ไม่เห็นด้วย ตามลำดับ จะได้กราฟดังรูปที่ 4.2

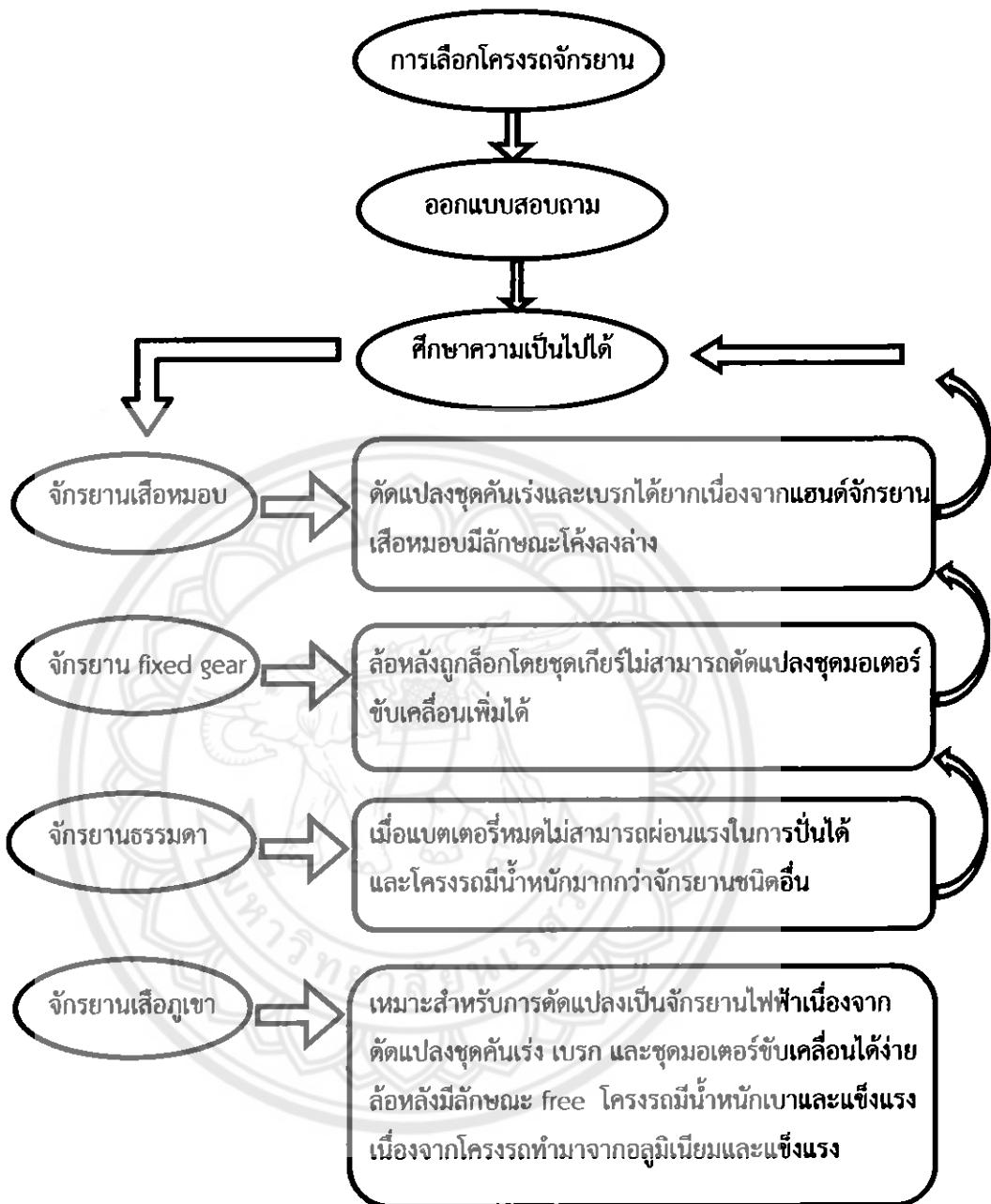
รูปที่ 4.2 กราฟแสดงความคิดเห็นรูปทรงของจักรยานมีส่วนตัดสินใจในการใช้งาน

4.1.3 ท่านคิดว่าควรที่จะสนับสนุนให้มีการใช้จักรยานไฟฟ้าตัดแปลงภายในมหาวิทยาลัย ผลจากการสุ่มสำรวจพบว่าในสิบมหาวิทยาลัยในเครือร้อยละ 81 มีความเห็นด้วยให้มีการใช้จักรยานไฟฟ้าตัดแปลงในมหาวิทยาลัยเนื่องจากช่วยประหยัดพลังงาน ช่วยให้การจราจรภายในมหาวิทยาลัยคล่องตัวขึ้นและส่งผลดีต่อสภาพแวดล้อม นิสิตร้อยละ 15 มีความไม่แนใจ และร้อยละ 4 ไม่เห็นด้วยจะได้กราฟดังรูปที่ 4.3

รูปที่ 4.3 กราฟแสดงความคิดเห็นว่าควรที่จะสนับสนุนให้มีการใช้จักรยานไฟฟ้าตัดแปลง

4.2 กระบวนการการเลือกโครงรถจักรยาน

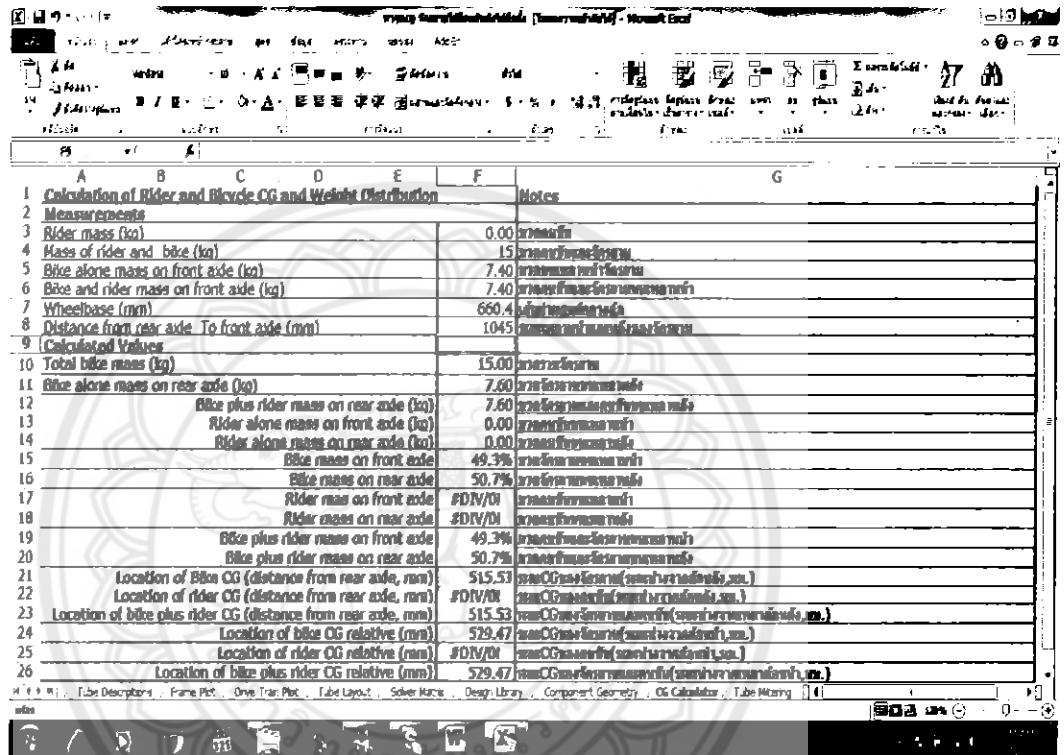

รูปที่ 4.4 ขั้นตอนในการเลือกโครงรถจักรยาน

4.3 ผลการหาจุด CG ของจักรยาน

4.3.1 หาจุด CG จักรยานก่อนตัดแปลง ไม่มีคนขับ

- น้ำหนักรวมของจักรยาน 15 กิโลกรัม
- น้ำหนักส่วนเพลาหน้ารถจักรยาน 7.4 กิโลกรัม
- ระยะเพลาหลังถึงเพลาหน้า 1045 มิลลิเมตร
- ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางล้อ 660.4 มิลลิเมตร
- มวลคนขับ 0 กิโลกรัม

The screenshot shows a Microsoft Excel spreadsheet titled "CG Calculator.xls". The data is organized into two main sections: "Measurements" and "Calculated Values".

	A	B	C	D	E	F	G
1	<u>Calculation of Rider and Bicycle CG and Weight Distribution</u>					Notes	
2	<u>Measurements</u>						
3	Rider mass (kg)					0.00	น้ำหนักคนขับ
4	Mass of rider and bike (kg)					15	น้ำหนักจักรยานทั้งหมด
5	Bike alone mass on front axle (kg)					7.40	น้ำหนักเพลาหน้าจักรยาน
6	Bike and rider mass on front axle (kg)					7.40	น้ำหนักเพลาหน้าจักรยาน加 น้ำหนักคนขับ
7	Wheelbase (mm)					660.4	ระยะเพลาหลังถึงเพลาหน้า
8	Distance from rear axle To front axle (mm)					1045	ระยะเพลาหน้าถึงเพลาหลัง
9	<u>Calculated Values</u>						
10	Total bike mass (kg)					15.00	น้ำหนักจักรยานทั้งหมด
11	Bike alone mass on rear axle (kg)					7.00	น้ำหนักเพลาหลังจักรยาน
12	Bike plus rider mass on rear axle (kg)					7.00	น้ำหนักเพลาหลังจักรยาน加 น้ำหนักคนขับ
13	Rider alone mass on front axle (kg)					0.00	น้ำหนักคนขับเพลาหน้า
14	Rider alone mass on rear axle (kg)					0.00	น้ำหนักคนขับเพลาหลัง
15	Bike mass on front axle					49.3%	น้ำหนักเพลาหน้าจักรยาน
16	Bike mass on rear axle					50.7%	น้ำหนักเพลาหลังจักรยาน
17	Rider mass on front axle					#DIV/0!	น้ำหนักคนขับเพลาหน้า
18	Rider mass on rear axle					#DIV/0!	น้ำหนักคนขับเพลาหลัง
19	Bike plus rider mass on front axle					49.3%	น้ำหนักเพลาหน้าจักรยาน加 น้ำหนักคนขับ
20	Bike plus rider mass on rear axle					50.7%	น้ำหนักเพลาหลังจักรยาน加 น้ำหนักคนขับ
21	Location of Bike CG (distance from rear axle, mm)					515.53	จุด CG จักรยาน (ระยะจากเพลาหลัง, มม.)
22	Location of rider CG (distance from rear axle, mm)					#DIV/0!	จุด CG คนขับ (ระยะจากเพลาหลัง, มม.)
23	Location of bike plus rider CG (distance from rear axle, mm)					515.53	จุด CG จักรยาน加 น้ำหนักคนขับ (ระยะจากเพลาหลัง, มม.)
24	Location of bike CG relative (mm)					529.47	จุด CG จักรยาน (ระยะจากเพลาหน้า, มม.)
25	Location of rider CG relative (mm)					#DIV/0!	จุด CG คนขับ (ระยะจากเพลาหน้า, มม.)
26	Location of bike plus rider CG relative (mm)					529.47	จุด CG จักรยาน加 น้ำหนักคนขับ (ระยะจากเพลาหน้า, มม.)

รูปที่ 4.5 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator

แนวแกน X

$$\text{จากสมการ } \sum M_g = 0 ; (F_A \cdot b) - (W \cdot \bar{x}) = 0$$

$$\text{แทนค่าจะได้ } \sum M_g = 0 ; (7.40 \cdot 1045) - (15 \cdot \bar{x}) = 0$$

$$\bar{x} = 515.53 \text{ mm.}$$

แนวแกน Y

จากสมการ

$$\theta = \sin^{-1} \left(\frac{A-a}{b} \right)$$

$$\sum M_g = 0 ; F_A \cdot (b \cos \theta) - W \cos \theta \cdot (\bar{x}) - W \sin \theta \cdot y_l = 0$$

$$\bar{y} = y_l + a$$

แทนค่าจะได้

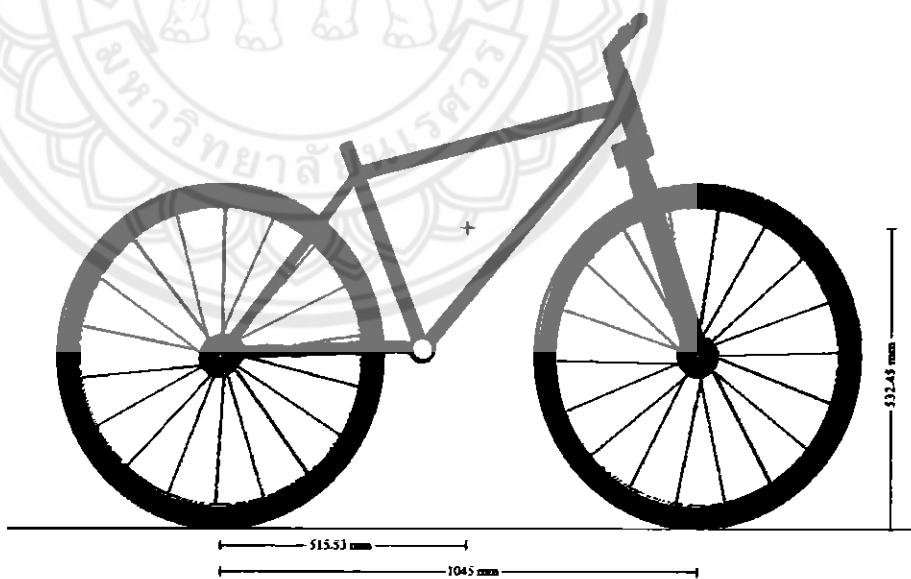
$$\theta = \sin^{-1} \left(\frac{700-330}{1045} \right) = 20.74^\circ$$

$$\begin{aligned} \sum M_g = 0 ; 8.5 \cdot (1045 \cos 20.74^\circ) - 15 \cos 20.74^\circ \cdot (515.53) \\ - 15 \sin 20.74^\circ \cdot y_l = 0 \end{aligned}$$

$$y_l = 202.45 \text{ mm.}$$

$$\bar{y} = 202.45 + 330 = 532.45 \text{ mm.}$$

ให้ค่า \bar{y} เป็นค่าคงที่สำหรับใช้ในการหาตำแหน่งจุด CG ในแนวแกน Y ในกรณีที่มีคนขับ

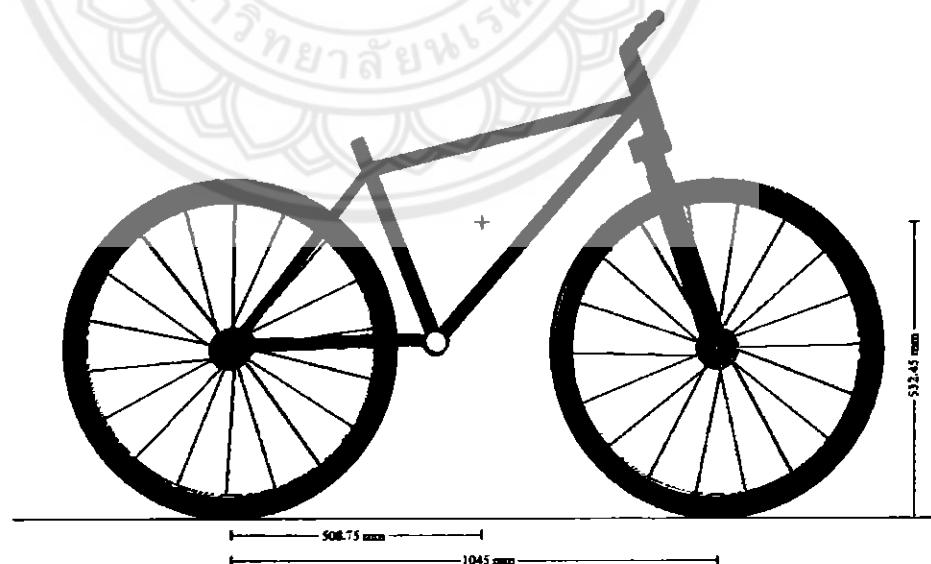
รูปที่ 4.6 ตำแหน่งจุด CG จักรยานก่อนตัดแบล็งและไม่มีคนขับ

4.3.2 หาจุด CG จักรยานก่อนดัดแปลง มีคนขับน้ำหนัก 61 กิโลกรัม

- น้ำหนักร่วมของจักรยาน 76 กิโลกรัม
- น้ำหนักส่วนเพลาหน้ารถจักรยาน 76 กิโลกรัม
- ระยะเพลาหลังถึงเพลาหน้า 1045 มิลลิเมตร
- ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางล้อ 660.4 มิลลิเมตร
- มวลคนขับ 0 กิโลกรัม

A	B	C	D	E	F	G
1 Calculation of Rider and Bike CG and Weight Distribution						
2 Measurements						
3 Rider mass (kg)	0.00	น้ำหนักคนขับ				
4 Mass of rider and bike (kg)	76.00	น้ำหนักร่วมของจักรยาน				
5 Bike alone mass on front axle (kg)	7.40	น้ำหนักเพลาหน้ารถจักรยาน				
6 Bike and rider mass on front axle (kg)	77.00	น้ำหนักร่วมของจักรยานและคนขับ				
7 Wheelbase (mm)	660.4	ระยะเพลาหลังถึงเพลาหน้า				
8 Distance from rear axle to front axle (mm)	1045	ระยะห่างจากเพลาหลังถึงเพลาหน้า				
3 Calculated Values						
10 Total bike mass (kg)	76.00	น้ำหนักร่วมของจักรยาน				
11 Bike alone mass on rear axle (kg)	68.60	น้ำหนักเพลาหน้ารถจักรยาน				
12 Bike plus rider mass on rear axle (kg)	39.00	น้ำหนักร่วมของจักรยานและคนขับ				
13 Rider alone mass on front axle (kg)	29.60	น้ำหนักคนขับ				
14 Rider alone mass on rear axle (kg)	-29.60	น้ำหนักร่วมของจักรยานและคนขับ				
15 Bike mass on front axle	9.7%	น้ำหนักเพลาหน้า				
16 Bike mass on rear axle	90.3%	น้ำหนักเพลาหลัง				
17 Rider mass on front axle	6DV/70	น้ำหนักร่วมของจักรยานและคนขับ				
18 Rider mass on rear axle	6DV/30	น้ำหนักร่วมของจักรยานและคนขับ				
19 Bike plus rider mass on front axle	48.7%	น้ำหนักร่วมของจักรยานและคนขับ				
20 Bike plus rider mass on rear axle	51.3%	น้ำหนักร่วมของจักรยานและคนขับ				
21 Location of bike CG (distance from rear axle, mm)	161.75	จุด CG ของจักรยาน (ระยะห่างจากเพลาหลัง, มม.)				
22 Location of rider CG (distance from rear axle, mm)	6DV/70	จุด CG ของคนขับ (ระยะห่างจากเพลาหลัง, มม.)				
23 Location of bike plus rider CG (distance from rear axle, mm)	308.75	จุด CG รวมของจักรยานและคนขับ (ระยะห่างจากเพลาหลัง, มม.)				
24 Location of bike CG relative (mm)	943.25	จุด CG ของจักรยาน relative (ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง, มม.)				
25 Location of rider CG relative (mm)	6DV/70	จุด CG ของคนขับ relative (ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง, มม.)				
26 Location of bike plus rider CG relative (mm)	356.25	จุด CG รวมของจักรยานและคนขับ relative (ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง, มม.)				

รูปที่ 4.7 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator

รูปที่ 4.8 ตำแหน่งจุด CG จักรยานก่อนดัดแปลงและมีคนขับน้ำหนัก 61 กิโลกรัม

4.3.3 หาจุด CG จักรยานก่อนตัดแปลง มีคนขับน้ำหนัก 89 กิโลกรัม

- น้ำหนักรวมของจักรยาน 104 กิโลกรัม
- น้ำหนักส่วนเพลาหน้ารถจักรยาน 104 กิโลกรัม
- ระยะเพลาหลังถึงเพลาหน้า 1045 มิลลิเมตร
- ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางล้อ 660.4 มิลลิเมตร
- มวลคนขับ 89 กิโลกรัม

A	B	C	D	E	F	G
1 Calculation of Rider and Bicycle CG and Weight Distribution						
2 Measurements						
3 Rider mass (kg)					0.00	น้ำหนักคนขับ
4 Mass of rider and bike (kg)					104	น้ำหนักจักรยานและคนขับ
5 Bike alone mass on front axle (kg)					7.40	น้ำหนักเพลาหน้ารถจักรยาน
6 Bike and rider masses on front axle (kg)					51.00	น้ำหนักเพลาหน้ารถจักรยานและคนขับ
7 Wheelbase (mm)					660.4	ระยะเพลาหลังถึงเพลาหน้า
8 Distance from rear axle To front axle (mm)					1045	ระยะเพลาหลังถึงเพลาหน้า
Calculated Values						
10 Total bike mass (kg)					104.00	น้ำหนักจักรยานและคนขับ
11 Bike alone mass on rear axle (kg)					96.60	น้ำหนักเพลาหน้ารถจักรยาน
12 Bike plus rider mass on rear axle (kg)					52.00	น้ำหนักเพลาหน้ารถจักรยานและคนขับ
13 Rider alone mass on front axle (kg)					43.60	น้ำหนักเพลาหน้ารถจักรยาน
14 Rider alone mass on rear axle (kg)					43.60	น้ำหนักเพลาหน้ารถจักรยาน
15 Bike mass on front axle					7.1%	น้ำหนักเพลาหน้ารถจักรยาน
16 Bike mass on rear axle					92.9%	น้ำหนักเพลาหน้ารถจักรยาน
17 Rider mass on front axle					#DIV/0!	หารด้วยศูนย์
18 Rider mass on rear axle					#DIV/0!	หารด้วยศูนย์
19 Bike plus rider mass on front axle					49.0%	น้ำหนักเพลาหน้ารถจักรยาน
20 Bike plus rider mass on rear axle					51.0%	น้ำหนักเพลาหน้ารถจักรยาน
21 Location of bike CG (distance from rear axle, mm)					74.38	ระยะหางานศูนย์จากเพลาหลัง (mm)
22 Location of rider CG (distance from rear axle, mm)					#DIV/0!	หารด้วยศูนย์
23 Location of bike plus rider CG (distance from rear axle, mm)					512.45	ระยะหางานศูนย์รวมของจักรยานและคนขับ (mm)
24 Location of bike CG relative (mm)					978.64	ระยะหางานศูนย์จากเพลาหน้า (mm)
25 Location of rider CG relative (mm)					#DIV/0!	หารด้วยศูนย์
26 Location of bike plus rider CG relative (mm)					532.35	ระยะหางานศูนย์รวมของจักรยานและคนขับ (mm)

รูปที่ 4.9 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator

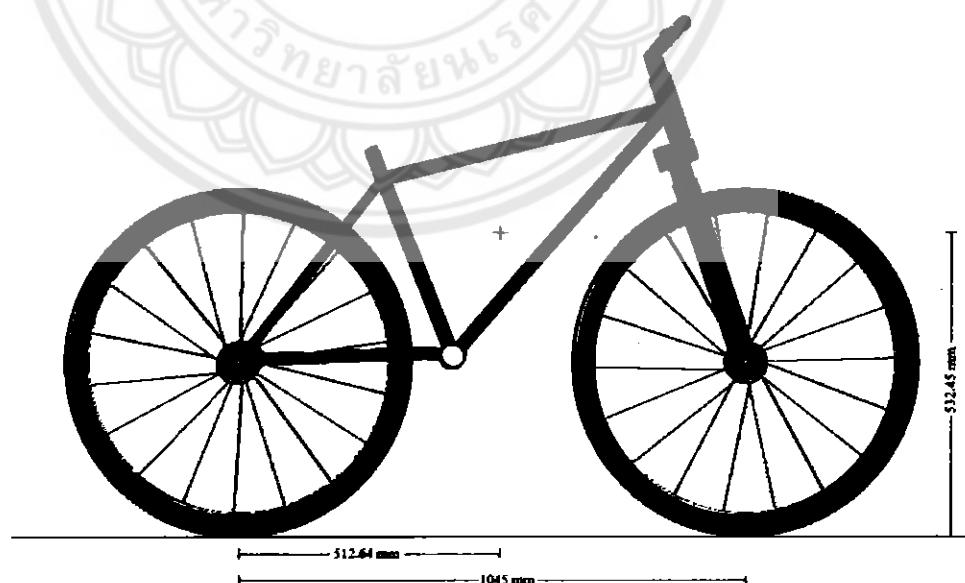
รูปที่ 4.10 ตำแหน่งจุด CG จักรยานก่อนตัดแปลงและมีคนขับน้ำหนัก 89 กิโลกรัม

4.3.4 หางุด CG จักรยานก่อนตัดแปลง มีค่าน้ำหนัก 91 กิโลกรัม

- น้ำหนักร่วมของจักรยาน 106 กิโลกรัม
 - น้ำหนักส่วนเพลาหนารถจักรยาน 106 กิโลกรัม
 - ระยะเพลาหลังถึงเพลาหน้า 1045 มิลลิเมตร
 - ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางล้อ 660.4 มิลลิเมตร
 - มวลคนขับ 91 กิโลกรัม

	A	B	C	D	E	F	G
Calculation of Rider and Skidric CG and Weight Distribution							
Measurements							
1 Rider mass (kg)					0.00	mass of rider	
2 Mass of rider and bike (kg)					106	mass of rider and bike	
3 Bike alone mass on front axle (kg)					7.40	mass of bike on front axle	
4 Bike and rider mass on front axle (kg)					52.00	mass of bike and rider on front axle	
5 Wheelbase (mm)					660.4	Wheelbase (mm)	
6 Distance from rear axle to front axle (mm)					1045	distance from rear axle to front axle	
Calculated Values							
7 Total bike mass (kg)					106.00	total bike mass	
8 Bike alone mass on rear axle (kg)					99.60	mass of bike on rear axle	
9 Bike plus rider mass on rear axle (kg)					54.00	mass of rider and bike on rear axle	
10 Rider alone mass on front axle (kg)					44.60	mass of rider on front axle	
11 Rider alone mass on rear axle (kg)					44.60	mass of rider on rear axle	
12 Bike alone mass on front axle (kg)					7.00	mass of bike on front axle	
13 Bike mass on rear axle					53.0%	mass of bike on rear axle	
14 Rider mass on front axle					47.7%	mass of rider on front axle	
15 Rider mass on rear axle					49.1%	mass of rider on rear axle	
16 Bike plus rider mass on front axle					50.9%	mass of bike and rider on front axle	
17 Bike plus rider mass on rear axle					72.95	Location of Bike CG (distance from rear axle, mm)	
18 Location of Rider CG (distance from rear axle, mm)					#DV/08	mass of bike and rider on rear axle (mm)	
19 Location of bike plus rider CG (distance from rear axle, mm)					512.54	CG of bike and rider (distance from rear axle, mm)	
20 Location of bike CG relative (mm)					972.89	CG of bike (distance from rear axle, mm)	
21 Location of rider CG relative (mm)					#DV/08	CG of rider (distance from rear axle, mm)	
22 Location of bike plus rider CG relative (mm)					512.36	CG of bike and rider (distance from rear axle, mm)	

รูปที่ 4.11 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator

รูปที่ 4.12 ตำแหน่งจุด CG จักรยานก่อนตัดแปลงและมีค่าน้ำหนัก 91 กิโลกรัม

4.3.5 หาจุด CG จักรยานหลังดัดแปลง ไม่มีคนขับ

- น้ำหนักร่วมของจักรยาน 28.06 กิโลกรัม
- น้ำหนักส่วนเพลาหน้ารถจักรยาน 10 กิโลกรัม
- ระยะเพลาหลังถึงเพลาหน้า 1045 มิลลิเมตร
- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางล้อ 660.4 มิลลิเมตร
- มวลคนขับ 0 กิโลกรัม

The screenshot shows a software window titled "CG Calculator - Microsoft Excel". The main area contains a table with columns A through G. Column A lists numbered calculations, column B lists parameters, column C lists values, and column D lists notes in Thai. The table includes rows for measurements (e.g., Rider mass, Bike plus rider mass), calculated values (e.g., Total bike mass, Bike plus rider mass on rear axle), and locations (e.g., Location of bike CG relative to front axle). The notes column provides context for each value.

A	B	C	D	E	F	G
1	Calculation of Rider and Bicycle CG and Weight Distribution					Notes
2	Measurements					
3	Rider mass (kg)	0.00	น้ำหนักคนขับ			
4	Mass of rider and bike (kg)	28.06	น้ำหนักร่วมของจักรยาน			
5	Bike alone mass on front axle (kg)	10.00	น้ำหนักเพลาหน้ารถจักรยาน			
6	Bike and rider mass on front axle (kg)	10.00	น้ำหนักร่วมเพลาหน้ารถจักรยาน			
7	Wheelbase (mm)	660.4	ระยะเพลา			
8	Distance from rear axle To front axle (mm)	1045	ระยะห่างเพลาหน้ารถจักรยาน			
9	Calculated Values					
10	Total bike mass (kg)	28.06	น้ำหนักร่วมของจักรยาน			
11	Bike plus rider mass on rear axle (kg)	18.06	น้ำหนักร่วมเพลาหลังจักรยาน			
12	Bike plus rider mass on front axle (kg)	18.06	น้ำหนักร่วมเพลาหน้ารถจักรยาน			
13	Rider alone mass on front axle (kg)	0.00	น้ำหนักคนขับ			
14	Rider alone mass on rear axle (kg)	0.00	น้ำหนักคนขับ			
15	Bike mass on front axle	35.6%	น้ำหนักเพลาหน้ารถจักรยาน			
16	Bike mass on rear axle	64.4%	น้ำหนักเพลาหลังจักรยาน			
17	Rider mass on front axle	#DIV/0!	หารด้วยศูนย์			
18	Rider mass on rear axle	#DIV/0!	หารด้วยศูนย์			
19	Bike plus rider mass on front axle	35.6%	น้ำหนักร่วมเพลาหน้ารถจักรยาน			
20	Bike plus rider mass on rear axle	64.4%	น้ำหนักร่วมเพลาหลังจักรยาน			
21	Location of Bike CG (distance from rear axle, mm)	372.42	จุด CG ของเพลาหลัง (ระยะห่างจากเพลาหลัง, มม.)			
22	Location of rider CG (distance from rear axle, mm)	#DIV/0!	จุด CG ของคนขับ (ระยะห่างจากเพลาหลัง, มม.)			
23	Location of bike plus rider CG (distance from rear axle, mm)	372.42	จุด CG รวมของจักรยานและคนขับ (ระยะห่างจากเพลาหลัง, มม.)			
24	Location of bike CG relative (mm)	672.58	จุด CG ของเพลาหลัง (ระยะห่างจากเพลาหน้า, มม.)			
25	Location of rider CG relative (mm)	#DIV/0!	จุด CG ของคนขับ (ระยะห่างจากเพลาหน้า, มม.)			
26	Location of bike plus rider CG relative (mm)	672.58	จุด CG รวมของจักรยานและคนขับ (ระยะห่างจากเพลาหน้า, มม.)			

รูปที่ 4.13 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator

แนวแกน X

จากสมการ $\sum M_g = 0 ; (F_A \cdot b) - (W \cdot \bar{x}) = 0$

แทนค่าจะได้ $\sum M_g = 0 ; (10 \cdot 1045) - (28.06 \cdot \bar{x}) = 0$

$\bar{x} = 372.42 \text{ mm.}$

แนวแกน Y

จากสมการ $\theta = \sin^{-1} \left(\frac{A-a}{b} \right)$

$$\sum M_g = 0 ; F_A \cdot (b \cos \theta) - W \cos \theta \cdot (\bar{x}) - W \sin \theta \cdot y_i = 0$$

$$\bar{y} = y_i + a$$

แทนค่าจะได้ $\theta = \sin^{-1} \left(\frac{700 - 330}{1045} \right) = 20.74^\circ$

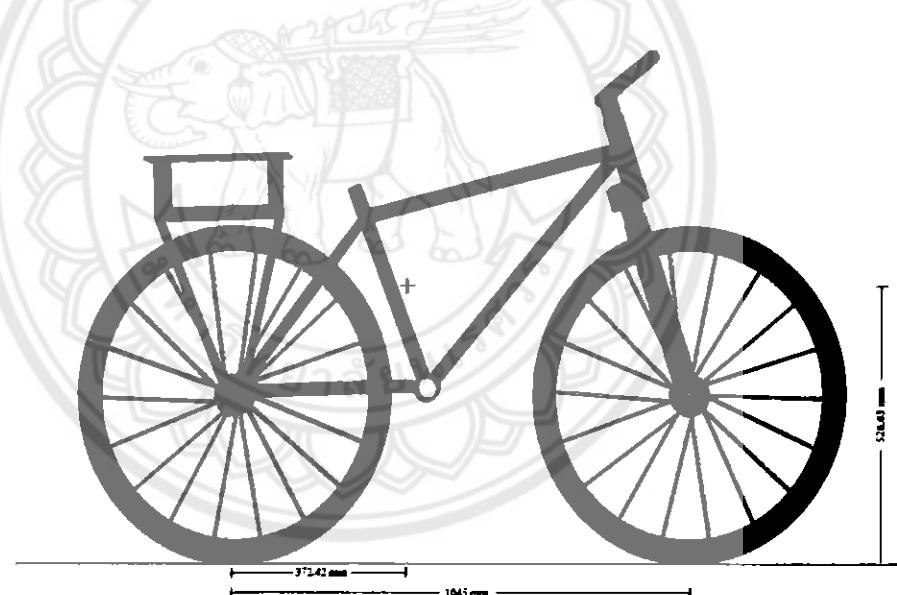
$$\sum M_g = 0 ; 12 \cdot (1045 \cos 20.74^\circ) - 28.06 \cos 20.74^\circ \cdot (372.42)$$

$$- 28.06 \sin 20.74^\circ \cdot y_i = 0$$

$$y_i = 196.63 \text{ mm.}$$

$$\bar{y} = 196.63 + 330 = 526.63 \text{ mm.}$$

ให้ค่า \bar{y} เป็นค่าคงที่สำหรับใช้ในการหาตำแหน่งจุด CG ในแนวแกน Y ในกรณีที่มีคนขับ

รูปที่ 4.14 ตำแหน่งจุด CG จักรยานหลังตัดแบล็งและไม่มีคนขับ

1600 4156

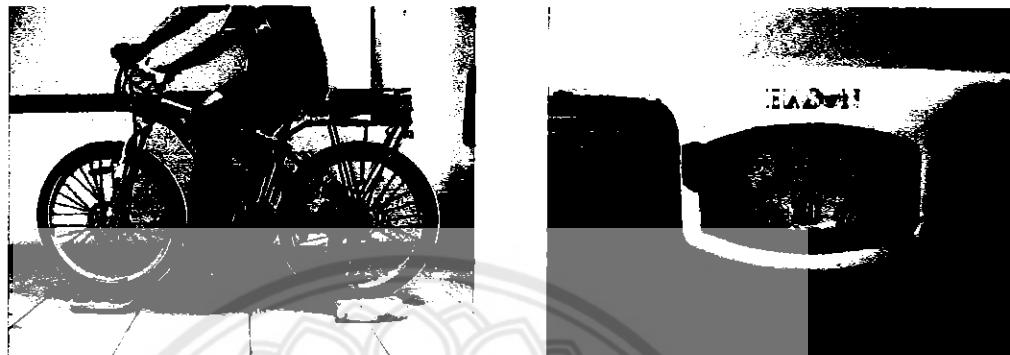
กศ.

๕๖๖๙

2654

4.3.6 หาจุด CG จักรยานหลังดัดแปลง มีคนขับน้ำหนัก 61 กิโลกรัม

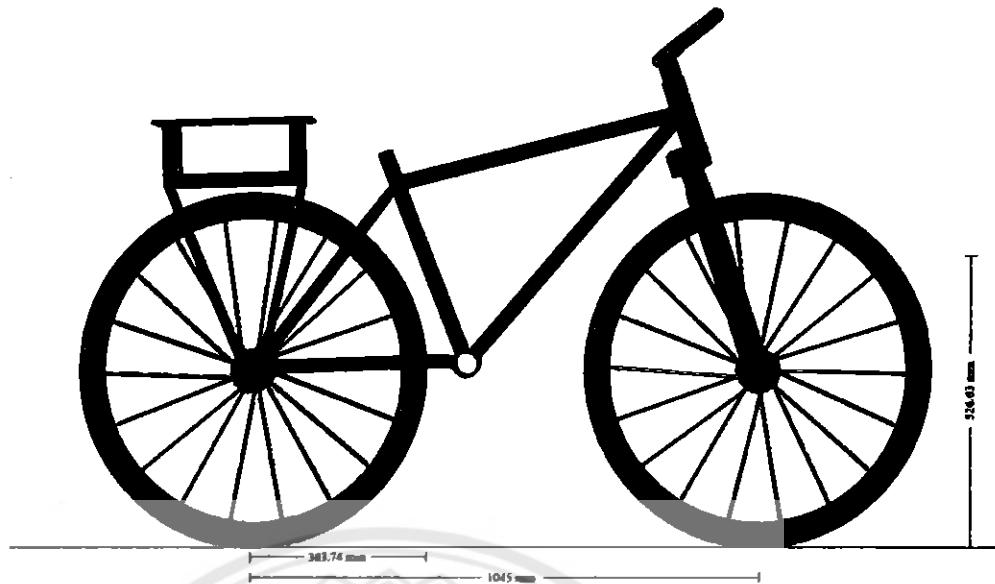
- น้ำหนักรวมของจักรยาน 89.06 กิโลกรัม
- น้ำหนักส่วนเพลาหน้ารถจักรยาน 10 กิโลกรัม
- ระยะเพลาหลังถึงเพลาหน้า 1045 มิลลิเมตร
- ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางล้อ 660.4 มิลลิเมตร
- มวลคนขับ 61 กิโลกรัม

รูปที่ 4.15 ชั้นน้ำหนักส่วนหน้าของจักรยานและน้ำหนักที่ได้

A	B	C	D	E	F	G
Calculation of Rider and Bicycle CG and Weights Distribution						
Measurements						
3	Rider mass (kg)				61.00	น้ำหนักคนขับ
4	Mass of rider and bike (kg)				89.06	น้ำหนักจักรยาน+คน
5	Bike alone mass on front axle (kg)				9.00	น้ำหนักเพลาหน้า
6	Bike and rider mass on front axle (kg)				31.00	น้ำหนักเพลาหน้า+คน
7	Wheelbase (mm)				660.4	ระยะเพลาหน้า
8	Distance from rear axle To front axle (mm)				1045	ระยะเพลาหลัง
Calculated Values						
10	Total bike mass (kg)				28.00	น้ำหนักระยะรวม
11	Bike alone mass on rear axle (kg)				19.00	น้ำหนักเพลาหลัง
12	Bike plus rider mass on rear axle (kg)				58.00	น้ำหนักเพลาหลัง+คน
13	Rider alone mass on front axle (kg)				22.00	น้ำหนักคน
14	Rider alone mass on rear axle (kg)				39.00	น้ำหนักคน
15	Bike mass on front axle				32.18	น้ำหนักระยะหน้า
16	Bike mass on rear axle				67.92	น้ำหนักระยะหลัง
17	Rider mass on front axle				36.14	น้ำหนักคนหน้า
18	Rider mass on rear axle				63.96	น้ำหนักคนหลัง
19	Bike plus rider mass on front axle				34.8%	น้ำหนักเพลาหน้า
20	Bike plus rider mass on rear axle				65.2%	น้ำหนักเพลาหลัง
21	Location of Bike CG (distance from rear axle, mm)				335.17	จุด CG จักรยาน (ระยะจากเพลาหลัง, มม.)
22	Location of rider CG (distance from rear axle, mm)				376.89	จุด CG คน (ระยะจากเพลาหลัง, มม.)
23	Location of bike plus rider CG (distance from rear axle, mm)				363.74	จุด CG จักรยาน+คน (ระยะจากเพลาหลัง, มม.)
24	Location of bike CG relative (mm)				709.83	จุด CG จักรยาน (ระยะรวมทั้งหมด, มม.)
25	Location of rider CG relative (mm)				658.11	จุด CG คน (ระยะรวมทั้งหมด, มม.)
26	Location of bike plus rider CG relative (mm)				681.26	จุด CG จักรยาน+คน (ระยะรวมทั้งหมด, มม.)

รูปที่ 4.16 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator

รูปที่ 4.17 ทำແນ່ງຈຸດ CG ຈັກຍານຫລັງຕັດແປລັງແລະມີຄົນຂັບນ້ຳໜັກ 61 ກິໂລກຣັນ

4.3.7 ທາຈຸດ CG ຈັກຍານຫລັງຕັດແປລັງ ນີ້ມີຄົນຂັບນ້ຳໜັກ 89 ກິໂລກຣັນ

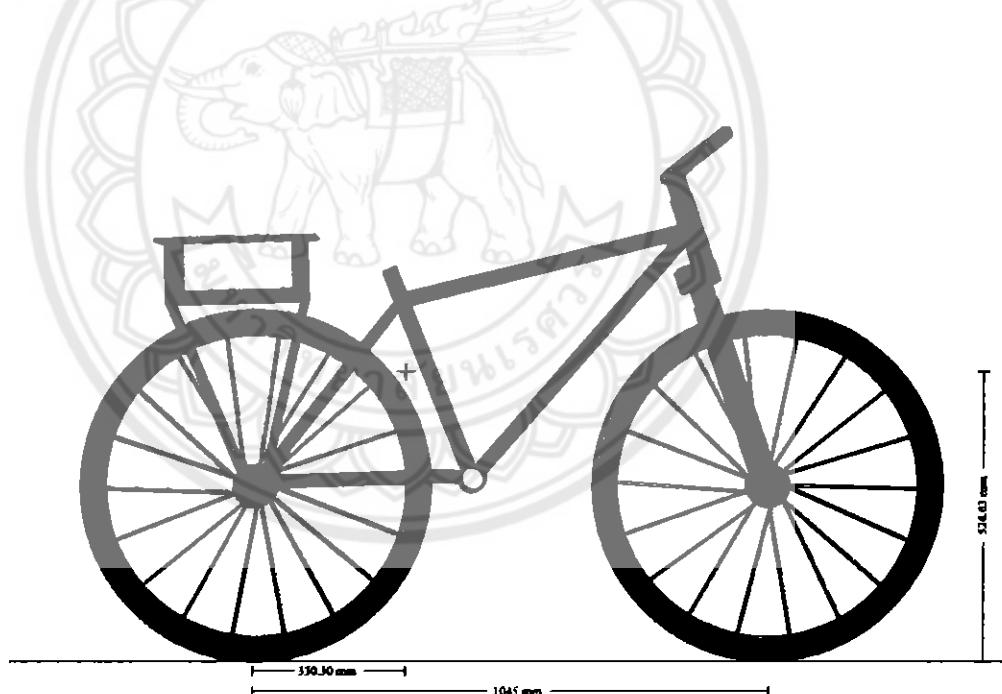
- ນ້ຳໜັກຮຸມຂອງຈັກຍານ 117.06 ກິໂລກຣັນ
- ນ້ຳໜັກສ່ວນເພລາໜ້າຮຸມຈັກຍານ 37 ກິໂລກຣັນ
- ຮະຍະເພລາຫລັງດຶງເພລາໜ້າ 1045 ມິລືລີມຕຽບ
- ຂານດເສັ້ນຜ່ານສູນຍົກລາງລັ້ວ 660.4 ມິລືລີມຕຽບ
- ນວກລົກນັບ 89 ກິໂລກຣັນ

ຮູບທີ 4.18 ຂັ້ນ້ຳໜັກສ່ວນຫ້າຂອງຈັກຍານແລະນ້ຳໜັກທີ່ໄດ້

A	B	C	D	E	F	G
1 Calculation of Rider and Bicycle CG and Weight Distribution						
2 Measurements						
3 Rider mass (kg)					89.00	น้ำหนักคน
4 Mass of rider and bike (kg)					117.00	น้ำหนักคน加上จักรยาน
5 Bike alone mass on front axle (kg)					9.00	น้ำหนักจักรยานเดียว
6 Bike and rider mass on front axle (kg)					37.00	น้ำหนักจักรยาน加上คน
7 Wheelbase (mm)					660.00	ระยะฐานล้อ
8 Distance from rear axle To front axle (mm)					1045.00	ระยะจากล้อหลังไปล้อหน้า
3 Calculated Values						
10 Total bike mass (kg)					28.00	น้ำหนักระยะรวม
11 Bike alone mass on rear axle (kg)					19.00	น้ำหนักจักรยานเดียว
12 Bike plus rider mass on rear axle (kg)					80.00	น้ำหนักระยะรวม加上คน
13 Rider alone mass on front axle (kg)					28.00	น้ำหนักคนเดียว
14 Rider alone mass on rear axle (kg)					61.00	น้ำหนักคนเดียว
15 Bike mass on front axle					37.1%	น้ำหนักจักรยานหน้า
16 Bike mass on rear axle					67.9%	น้ำหนักจักรยานหลัง
17 Rider mass on front axle					31.5%	น้ำหนักคนหน้า
18 Rider mass on rear axle					68.5%	น้ำหนักคนหลัง
19 Bike plus rider mass on front axle					31.6%	น้ำหนักระยะหน้า加上คนหน้า
20 Bike plus rider mass on rear axle					68.4%	น้ำหนักระยะหลัง加上คนหลัง
21 Location of Bike CG (distance from rear axle, mm)					335.17	จุดศูนย์กลางน้ำหนักจักรยานหลัง (ระยะจากล้อหลัง, มม.)
22 Location of rider CG (distance from rear axle, mm)					328.76	จุดศูนย์กลางน้ำหนักคนหลัง (ระยะจากล้อหลัง, มม.)
23 Location of bike plus rider CG (distance from rear axle, mm)					330.30	จุดศูนย์กลางน้ำหนักระยะรวม加上คนหลัง (ระยะจากล้อหลัง, มม.)
24 Location of bike CG relative (mm)					709.83	จุดศูนย์กลางน้ำหนักจักรยานหน้า (ระยะจากล้อหน้า, มม.)
25 Location of rider CG relative (mm)					716.24	จุดศูนย์กลางน้ำหนักคนหน้า (ระยะจากล้อหน้า, มม.)
26 Location of bike plus rider CG relative (mm)					714.70	จุดศูนย์กลางน้ำหนักระยะรวม加上คนหน้า (ระยะจากล้อหน้า, มม.)

รูปที่ 4.19 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator

รูปที่ 4.20 ตำแหน่งจุด CG จักรยานหลังตัดแบล็งและมีคนขับน้ำหนัก 89 กิโลกรัม

4.3.8 หาจุด CG จักรยานหลังดัดแปลง มีคนขับน้ำหนัก 91 กิโลกรัม

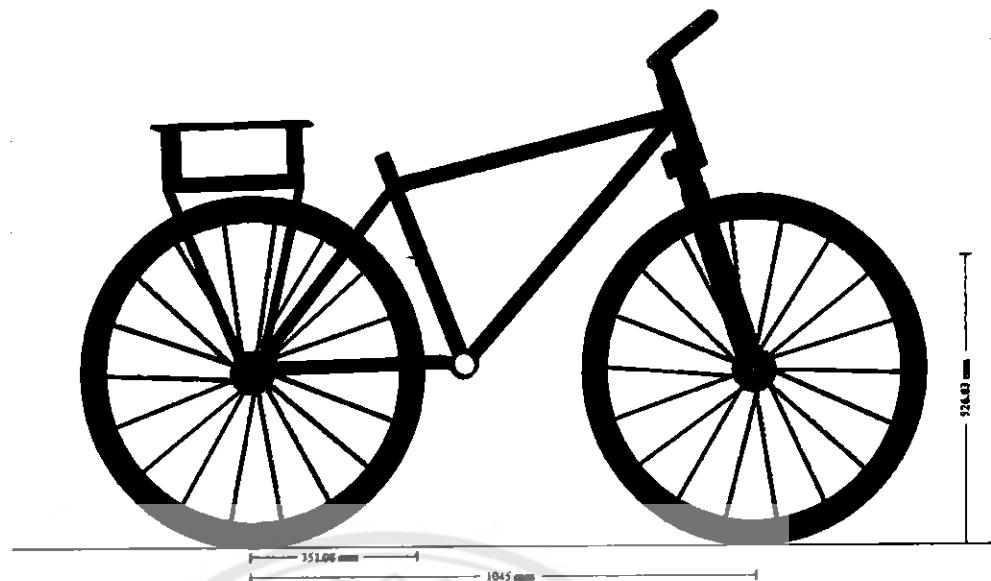
- น้ำหนักรวมของจักรยาน 119.06 กิโลกรัม
- น้ำหนักส่วนเพลาหน้ารถจักรยาน 40 กิโลกรัม
- ระยะเพลาหลังถึงเพลาหน้า 1045 มิลลิเมตร
- ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางล้อ 660.4 มิลลิเมตร
- มวลคนขับ 91 กิโลกรัม

รูปที่ 4.21 ชิ้นน้ำหนักส่วนหน้าของจักรยานและน้ำหนักที่ได้

A	B	C	D	E	F	G
Calculation of Rider and Bicycle CG and Weight Distribution						
Measurements						
3	Rider mass (kg)				91.00	กิโลกรัม
4	Mass of rider and bike (kg)				119.06	กิโลกรัม
5	Bike alone mass on front axle (kg)				9.00	กิโลกรัม
6	Bike and rider mass on front axle (kg)				40.00	กิโลกรัม
7	Wheelbase (mm)				660.4	มิลลิเมตร
8	Distance from rear axle to front axle (mm)				1045	มิลลิเมตร
Calculated Values						
10	Total bike mass (kg)				28.06	กิโลกรัม
11	Bike alone mass on rear axle (kg)				19.06	กิโลกรัม
12	Bike plus rider mass on rear axle (kg)				79.06	กิโลกรัม
13	Rider alone mass on front axle (kg)				31.00	กิโลกรัม
14	Rider alone mass on rear axle (kg)				60.00	กิโลกรัม
15	Bike mass on front axle				32.1%	ของน้ำหนักทั้งหมด
16	Bike mass on rear axle				67.9%	ของน้ำหนักทั้งหมด
17	Rider mass on front axle				34.1%	ของน้ำหนักทั้งหมด
18	Rider mass on rear axle				65.9%	ของน้ำหนักทั้งหมด
19	Bike plus rider mass on front axle				33.6%	ของน้ำหนักทั้งหมด
20	Bike plus rider mass on rear axle				66.4%	ของน้ำหนักทั้งหมด
21	Location of Bike CG (distance from rear axle, mm)				335.17	มิลลิเมตร (ห่างจากจุดหลังสุดของล้อ, มม.)
22	Location of rider CG (distance from rear axle, mm)				355.99	มิลลิเมตร (ห่างจากจุดหลังสุดของล้อ, มม.)
23	Location of bike plus rider CG (distance from rear axle, mm)				351.08	มิลลิเมตร (ห่างจากจุดหลังสุดของล้อ, มม.)
24	Location of bike CG relative (mm)				709.83	มิลลิเมตร (ห่างจากจุดหน้าของล้อ, มม.)
25	Location of rider CG relative (mm)				689.01	มิลลิเมตร (ห่างจากจุดหน้าของล้อ, มม.)
26	Location of bike plus rider CG relative (mm)				693.92	มิลลิเมตร (ห่างจากจุดหน้าของล้อ, มม.)

รูปที่ 4.22 ผลการใส่ค่าลงในโปรแกรม CG Calculator

รูปที่ 4.23 ตำแหน่งจุด CG จักรยานหลังตัดแปลงและมีคนขับน้ำหนัก 91 กิโลกรัม

4.4 ผลกระทบระยะรัศมีการเข้าโค้งของจักรยาน

จากการทดลองหาระยะรัศมีการเข้าโค้งของจักรยานก่อนและหลังการตัดแปลงโดยการขับโค้งเป็นวงกลมและจักรยานที่มีคนขับน้ำหนัก 61, 89 และ 91 กิโลกรัมตามลำดับ จะได้ข้อมูลดังตารางที่ 4.1 และ 4.2

ตารางที่ 4.1 ตารางระยะรัศมีการเข้าโค้งของจักรยานก่อนตัดแปลง

	ระยะรัศมีการเข้าโค้งของจักรยานก่อนการตัดแปลงหนัก 15 kg (m)			
	5 km/hr	10 km/hr	15 km/hr	20 km/hr
76 kg	1.20	3.30	5.40	8.70
104 kg	1.30	3.10	6.60	9.20
119.06 kg	1.20	2.80	6.80	10.10
เฉลี่ย	1.23	3.07	6.27	9.33

ตารางที่ 4.2 ตารางระยะรัศมีการเข้าโค้งของจักรยานหลังตัดแปลง

	ระยะรัศมีการเข้าโค้งของจักรยานหลังการตัดแปลงหนัก 28.06 kg			
	5 km/hr	10 km/hr	15 km/hr	20 km/hr
89.06 kg	1.40	3.80	6.20	8.75
117.06 kg	1.70	3.70	6.80	9.00
119.06 kg	2.10	3.85	7.20	10.25
เฉลี่ย	1.73	3.78	6.73	9.33

บทที่ 5

วิเคราะห์และสรุปผลการทดลอง

5.1 วิเคราะห์ผลการทดลอง

5.1.1 วิเคราะห์จุด CG ของจักรยาน

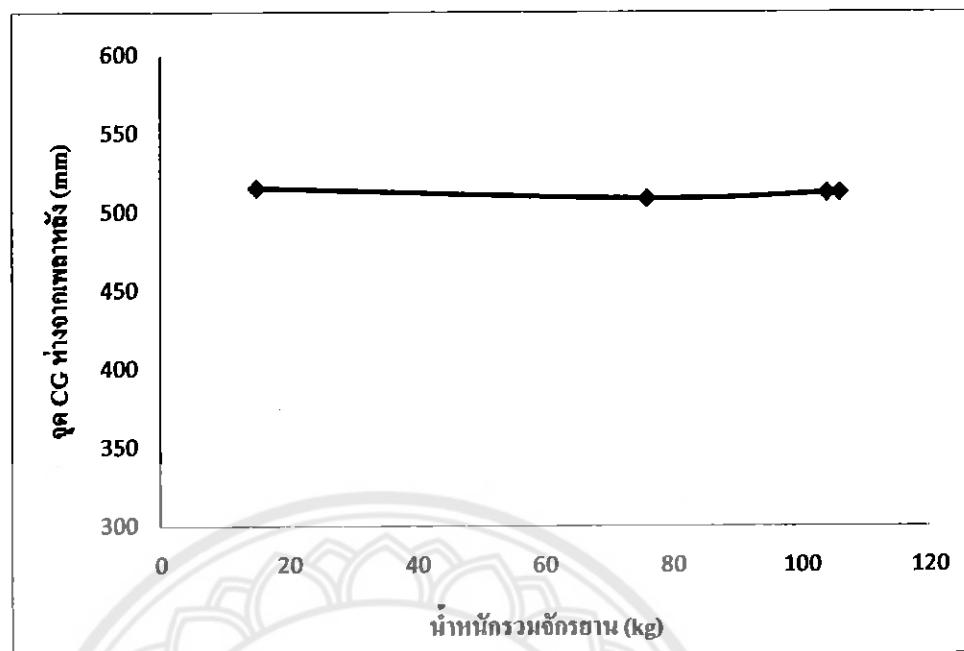
จากการทำการทดลองหาจุด CG ของจักรยานก่อนดัดแปลงและหลังดัดแปลงโดยใช้น้ำหนักของจักรยานเพียงอย่างเดียวและจักรยานที่มีค่าน้ำหนัก 61, 89 และ 91 กิโลกรัมตามลำดับ โดยใช้โปรแกรม CG Calculator จะได้ข้อมูลดังตารางที่ 5.1 และ 5.2

ตารางที่ 5.1 ตารางวิเคราะห์ผลการทดลองก่อนดัดแปลง

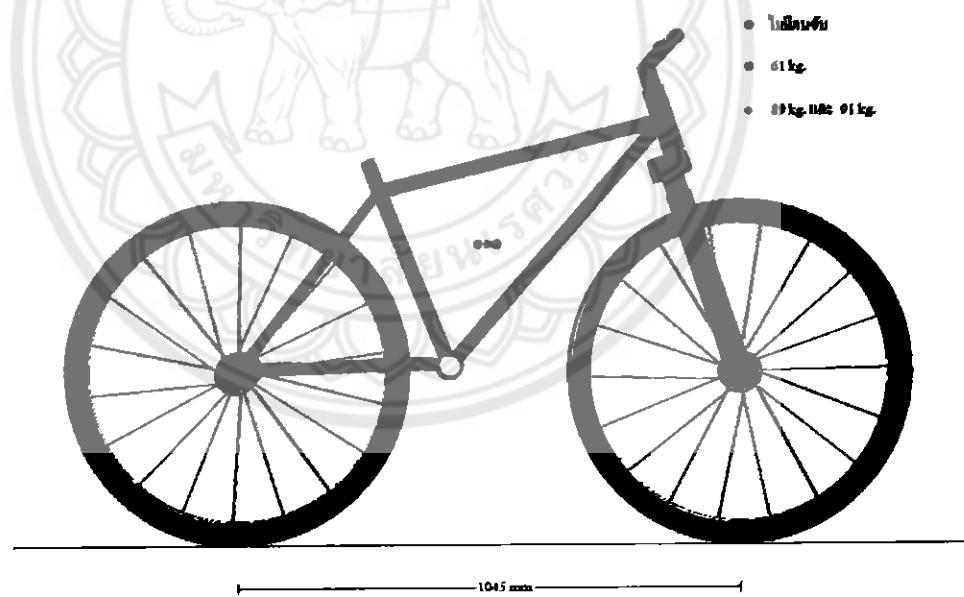
น้ำหนักร่วมจักรยาน (kg)	จุด CG ห่างจากเพลาหลัง (mm)	มวลรวมที่เพลา หน้า (%)	มวลรวมที่เพลา หลัง (%)
15	515.53	49.3	50.7
76	508.75	48.7	51.3
104	512.45	49.0	51.0
106	512.64	49.1	50.9

ตารางที่ 5.2 ตารางวิเคราะห์ผลการทดลองหลังดัดแปลง

น้ำหนักร่วมจักรยาน (kg)	จุด CG ห่างจากเพลาหลัง (mm)	มวลรวมที่เพลา หน้า (%)	มวลรวมที่เพลา หลัง (%)
28.06	372.42	35.6	64.4
89.06	363.74	34.8	65.2
117.06	330.30	31.6	68.4
119.06	351.08	33.6	66.4

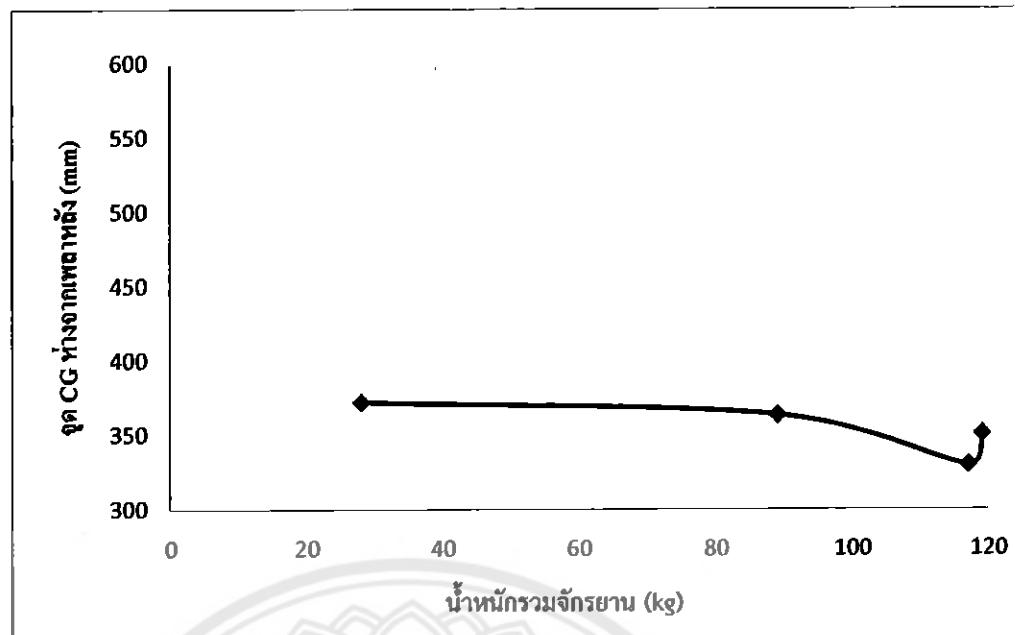

รูปที่ 5.1 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนัก – ระยะ CG ก่อนตัดแปลง

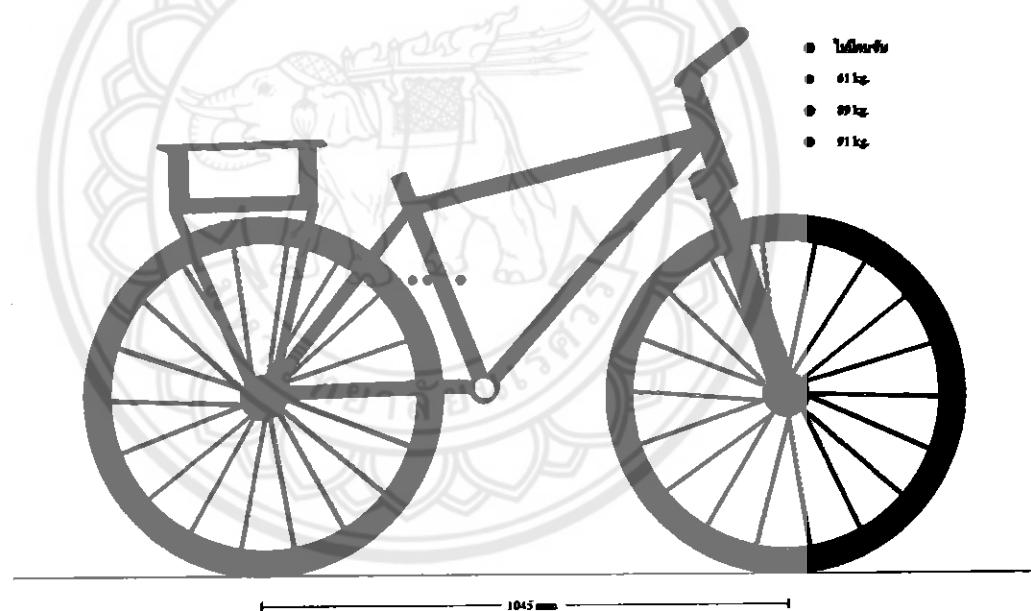

รูปที่ 5.2 แสดงจุด CG ของจักรยานก่อนการตัดแปลง

จากรูปที่ 5.1 และ รูปที่ 5.2 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนัก – ระยะ CG ก่อนตัดแปลง จะเห็นว่าระยะ CG จะอยู่ในช่วง 505 – 515 mm ซึ่งเป็นระยะประมาณกึ่งกลางของจักรยาน ดังนั้น จักรยานก่อนการตัดแปลงมีความสมดุลมาก

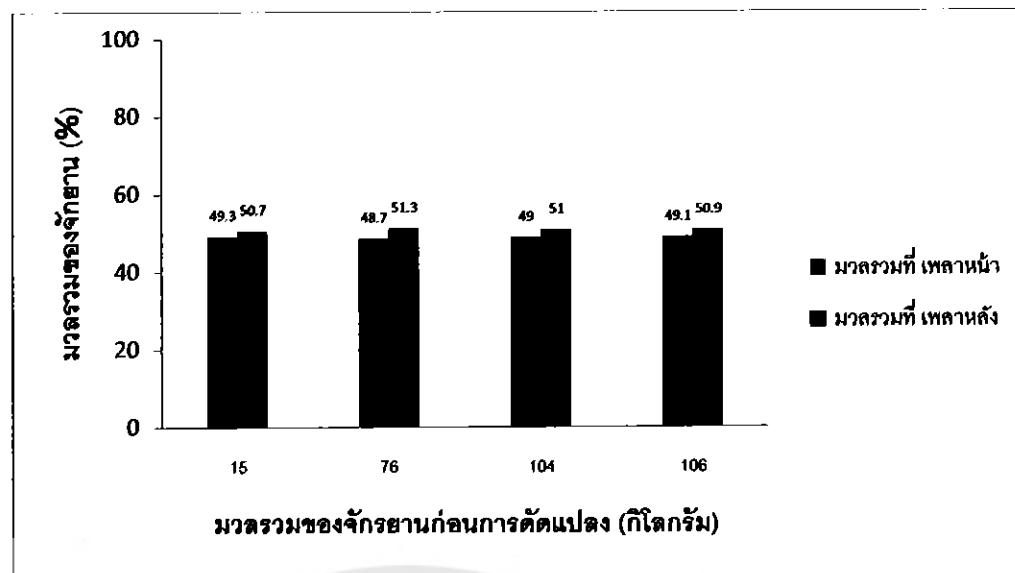

รูปที่ 5.3 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนัก – ระยะ CG หลังตัดแปลง

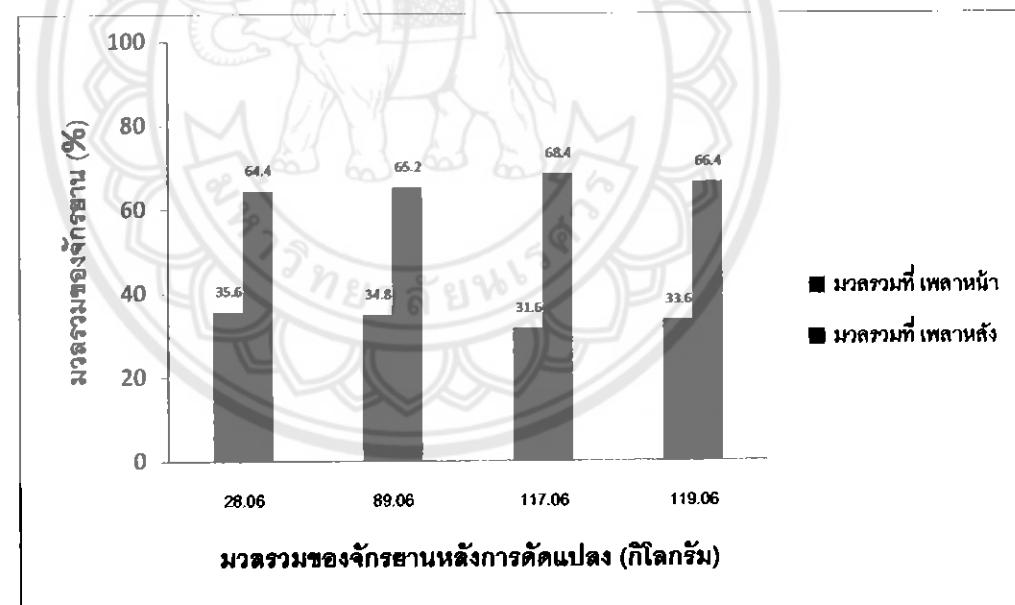
รูปที่ 5.4 แสดงจุด CG ของจักรยานหลังการตัดแปลง

จากรูปที่ 5.3 และรูปที่ 5.4 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนัก – ระยะ CG หลังตัดแปลงจะเห็นว่าระยะ CG จะอยู่ในช่วง 330 – 380 mm ซึ่งเป็นระยะที่ค่อนไปทางส่วนหลังของจักรยาน ดังนั้นจักรยานหลังการตัดแปลงมีน้ำหนักที่ส่วนหลังมาก สำหรับผลการทดสอบที่ผู้ขับขี่มีน้ำหนัก 89 กิโลกรัม มีตำแหน่งจุด CG ค่อนไปทางส่วนหลังมาก เนื่องจากผู้ขับขี่มีการเออนตัว น้ำหนักจึงมีการถ่ายเทไปที่ส่วนหลังของจักรยาน ผลที่ได้จึงมีความคลาดเคลื่อนเล็กน้อย

รูปที่ 5.5 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนัก – มวลรวมที่เพลาหน้าก่อนตัดแปลง

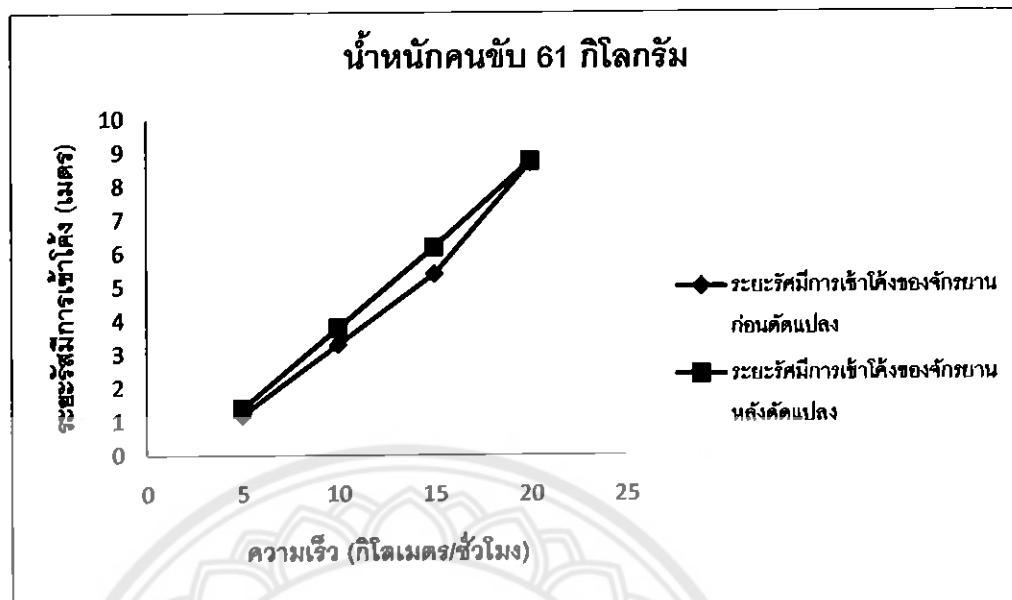
จากรูปที่ 5.5 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนัก – มวลรวมที่เพลาหน้าก่อนตัดแปลงจะเห็นว่าน้ำหนักมีการถ่ายเทไปที่เพลาหน้าโดยคิดเป็นเบอร์เข็นต์อยู่ที่ 49 – 50 % ซึ่งเป็นน้ำหนักที่สมดุลกับน้ำหนักที่เพลาหลัง

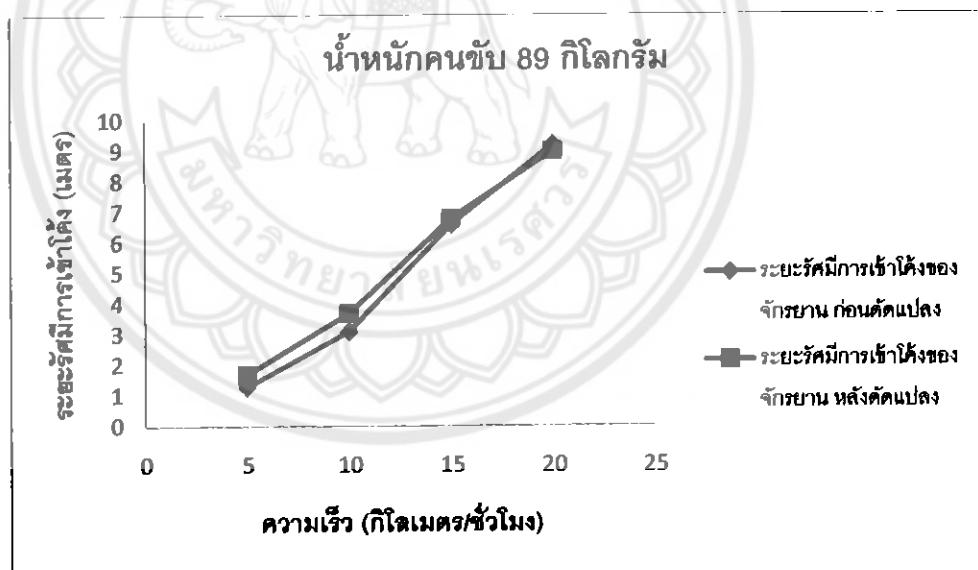
รูปที่ 5.6 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนัก – มวลรวมที่เพลาหน้าหลังตัดแปลง

จากรูปที่ 5.6 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนัก – มวลรวมที่เพลาหน้าหลังตัดแปลงจะเห็นว่าน้ำหนักมีการถ่ายเทไปที่เพลาหน้าโดยคิดเป็นเบอร์เข็นต์อยู่ที่ 30 - 35 % ซึ่งเป็นน้ำหนักที่ไม่สมดุลกับน้ำหนักที่เพลาหลัง

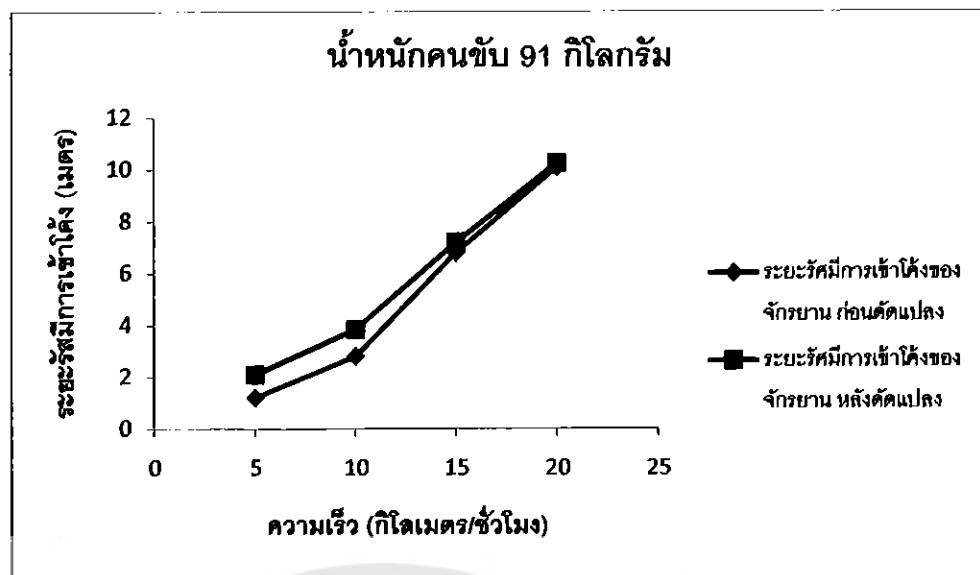
5.1.2 ผลทดสอบหารัศมีการเข้าโค้งของจักรยาน

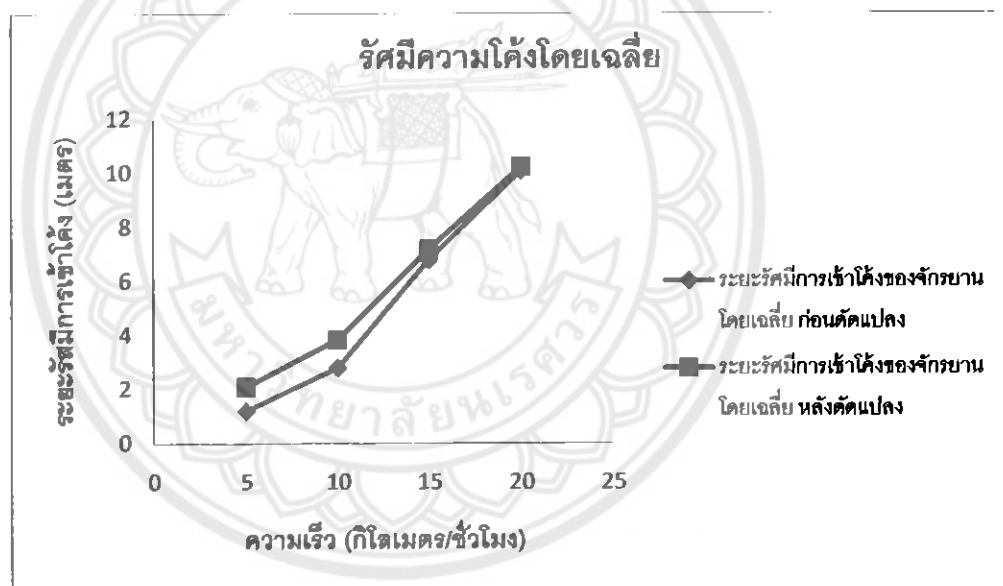
รูปที่ 5.7 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรัศมีของการเข้าโค้ง – ความเร็ว
ที่มีน้ำหนักคนขับ 61 กิโลกรัม

รูปที่ 5.8 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรัศมีของการเข้าโค้ง – ความเร็ว
ที่มีน้ำหนักคนขับ 89 กิโลกรัม

รูปที่ 5.9 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยารัศมีของการเข้าโถง – ความเร็ว
ที่มีน้ำหนักคนขับ 91 กิโลกรัม

รูปที่ 5.10 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยารัศมีของการเข้าโถง – ความเร็วโดยเฉลี่ย

จากรูปที่ 5.7 รูปที่ 5.8 รูปที่ 5.9 และรูปที่ 5.10 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยารัศมีของการเข้าโถง – ความเร็ว จะเห็นว่าน้ำหนักและความเร็วมีผลต่อการเข้าโถง ถ้าจักรยานมีความเร็วน้อยการเข้าโถงของจักรยานก่อนการดัดแปลงจะใช้ระยารัศมีความโถงน้อยกว่า แต่มีเพิ่มความเร็วของจักรยานจะใช้ระยารัศมีความโถงพอๆ กัน

5.2 แนวทางการทำวิจัยในอนาคต

1. ทำฐานรองแบบเตอร์ที่ส่วนหน้าจัดรายงานเพื่อความสมดุลของรถจักรยานไฟฟ้าด้ดแปลง
2. ในการทำการทดลองการให้ผู้หญิงซึ่งมีน้ำหนักที่น้อยมากทดสอบบ้าง
3. หาจักรยานรุ่นหรือยี่ห้ออื่นๆมาดัดแปลงเพื่อนำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบกัน
4. การนำอุปกรณ์ต่างๆมาตัดแปลงคราวคำนึงถึงเรื่องความสามารถในการรองรับน้ำหนักของขาตั้งจักรยาน
5. ใช้วิธีหลากหลายในการหาจุด CG เพื่อนำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบกัน
6. ความมีการทดสอบหาจุด CG ในแนวแกน Z ด้วย
7. ควรศึกษาและหาข้อมูลเพื่อนำมาพิสูจน์ผลการทดลอง

5.3 ข้อเสนอแนะทางเทคนิค

1. การเลือกโครงที่จะนำมาดัดแปลงควรเป็นโครงที่ทำมาจากวัสดุน้ำหนักเบา ถ้าใช้โครงน้ำหนักมากจะทำให้ร่นน้ำหนักมากเกินไปและสูญเสียพลังงานแบบเตอร์มากตามไปด้วย
2. โปรแกรม CG Calculator เป็นโปรแกรมที่หาระยะ CG ในแนวแกน X ของจักรยานเท่านั้น
3. ควรดูแลจุดที่มีการดัดแปลงเพิ่มในโครงจักรยานให้อยู่ในลักษณะพร้อมใช้งานสม่ำเสมอ เช่น น็อตชี้หัวต่อต่างๆ
4. ในการซ่อมน้ำหนักส่วนเพลาหน้าจักรยานควรทำให้เพลงหลังอยู่ในระนาบเดียวกัน

5.4 สรุปการทดลอง

เปรียบเทียบ จุด CG ของจักรยานก่อนดัดแปลงและหลังดัดแปลงพบว่า ก่อนดัดแปลงจุด CG ของจักรยานจะอยู่ประมาณกึ่งกลางของจักรยาน และน้ำหนักส่วนเพลาหน้าและเพลาหลังมีความสมดุลกัน ส่วนจักรยานหลังการดัดแปลงพบว่าจุด CG ของจักรยานจะอยู่ใกล้เพลาล้อหลังหรือประมาณ 1 ใน 3 ของระยะเพลาหน้ากับเพลาหลังส่งผลให้น้ำหนักส่วนเพลาหลังมีมากแต่น้ำหนักที่เพลาหน้ามีน้อยโดยคิดเป็นอัตราส่วนล้อหลังต่อล้อหน้าที่ 65 : 35 เปอร์เซ็นต์

ทดสอบการเข้าโค้งของจักรยานก่อนและหลังการดัดแปลงพบว่า น้ำหนักและความเร็วมีผลต่อการเข้าโค้ง ถ้าจักรยานมีความเร็วน้อยการเข้าโค้งของจักรยานก่อนการดัดแปลงจะใช้ระยะรัศมีความโค้งน้อยกว่า แต่เมื่อเพิ่มความเร็วของจักรยานจะใช้ระยะรัศมีความโค้งพอกัน

เอกสารอ้างอิง

Martin Manning. **Bicycle Geometry** สืบคันเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2555, จาก
http://www.os2.dhs.org/~john/Bicycle_Geometry/

จุดศูนย์ตั่งและจุดศูนย์กลางมวล. สืบคันเมื่อ 17 มกราคม 2555, จาก
<http://www.school.net.th/library/snet3/kung/cg&cm/cg.htm>

โนเมนตัม. สืบคันเมื่อ 29 มีนาคม 2555, จาก <http://web.ku.ac.th/schoolnet/snet3/supinya/momentum/momentum.htm>

การขับรถเข้าโค้ง. สืบคันเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2555, จาก
<http://patchada.renumakhon.ac.th/phy30201/circular/circular02.html>

อลูมิเนียมอัลลอยด์. สืบคันเมื่อ 19 มีนาคม 2555, จาก
http://www.maxsteelthai.com/index.php?option=com_content&view=article&id=124%3A-aluminum-alloys&catid=42&lang=th

Yamaha. Test Drive Big Bike สืบคันเมื่อ 26 เมษายน 2555, จาก
<http://www.scriptdd.com/diary/pgchampion-yamaha-testdrive.html>

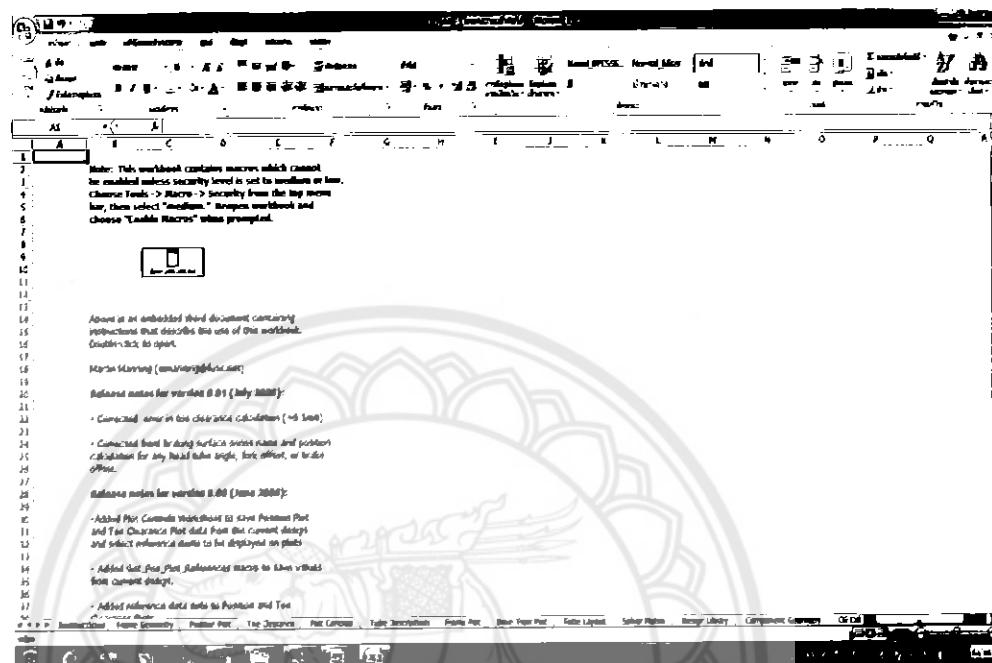
การเคลื่อนที่แบบวงกลม. สืบคันเมื่อ 26 เมษายน 2555 จาก
<http://www.vcharkarn.com/lesson/view.php?id=1127>

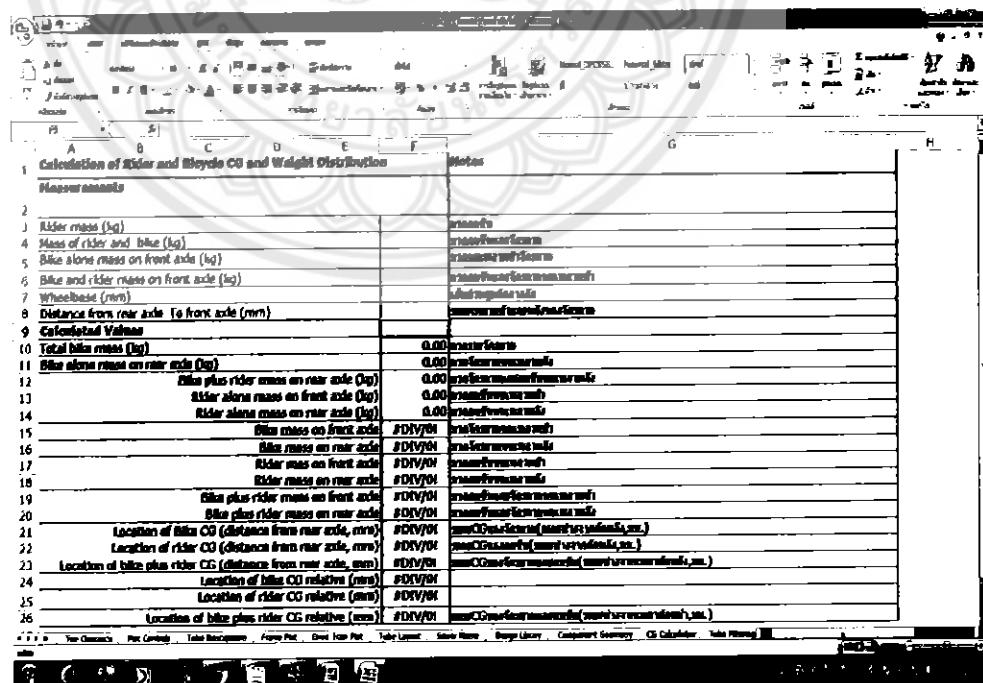
วิธีการใช้โปรแกรม CG Calculator

โปรแกรม CG Calculator เป็นโปรแกรมที่ช่วยหาระยะของจุด CG ในแนวแกน X ในกรณีที่มีคนขับ

1. เปิดโปรแกรม CG Calculator

2. เลือก sheet CG Calculator

3. ใส่ค่าที่ได้จากการทดลองประกอบด้วยมวลคนขับ มวลคนขับและจักรยาน มวลบนเพลาหน้า จักรยาน มวลคนขับและจักรยานบนเพลาหน้า เส้นผ่านศูนย์กลางล้อ ระยะเพลาหน้าและหลังของ จักรยาน

	A	B	C	D	E	F	G
1	<u>Calculation of Rider and Bicycle CG and Weight Distribution</u>						Notes
2	<u>Measurements</u>						
3	Rider mass (kg)					61.00	น้ำหนักคนขับ
4	Mass of rider and bike (kg)					89.06	น้ำหนักคนขับและจักรยาน
5	Bike alone mass on front axle (kg)					9.00	น้ำหนักเพลาหน้า
6	Bike and rider mass on front axle (kg)					31.00	น้ำหนักเพลาหน้าและจักรยาน
7	Wheeldiam (mm)					660.4	เส้นผ่านศูนย์กลางล้อ
8	Distance from rear axle To front axle (mm)					1045	ระยะเพลาหน้าและหลัง
9	<u>Calculated Values</u>						
10	Total bike mass (kg)					28.06	น้ำหนักจักรยาน
11	Bike alone mass on rear axle (kg)					19.06	น้ำหนักเพลาหลัง
12	Bike plus rider mass on rear axle (kg)					58.06	น้ำหนักจักรยานและคนขับ
13	Rider alone mass on front axle (kg)					22.00	น้ำหนักเพลาหน้า
14	Rider alone mass on rear axle (kg)					39.00	น้ำหนักเพลาหลัง
15	Bike mass on front axle					22.19%	น้ำหนักเพลาหน้า
16	Bike mass on rear axle					67.9%	น้ำหนักเพลาหลัง
17	Rider mass on front axle					36.1%	น้ำหนักเพลาหน้า
18	Rider mass on rear axle					63.9%	น้ำหนักเพลาหลัง
19	Bike plus rider mass on front axle					34.8%	น้ำหนักเพลาหน้าและจักรยาน
20	Bike plus rider mass on rear axle					65.2%	น้ำหนักเพลาหลังและจักรยาน
21	Location of bike CG (distance from rear axle, mm)					335.17	ระยะCGจักรยาน(จากเพลาหลัง mm.)
22	Location of rider CG (distance from rear axle, mm)					376.89	ระยะCGคนขับ(จากเพลาหลัง mm.)
23	Location of bike plus rider CG (distance from rear axle, mm)					363.74	ระยะCGจักรยานและคนขับ(จากเพลาหลัง mm.)
24	Location of bike CG relative (mm)					709.83	ระยะCGจักรยาน(จากหัวล้อหน้า mm.)
25	Location of rider CG relative (mm)					658.11	ระยะCGคนขับ(จากหัวล้อหน้า mm.)
26	Location of bike plus rider CG relative (mm)					681.26	ระยะCGจักรยานและคนขับ(จากหัวล้อหน้า mm.)
27							

4. จากนั้นโปรแกรมก็จะประมวลผลค่าที่ได้หลังจากการใส่ผลการทดลอง

	A	B	C	D	E	F	G
1	<u>Calculation of Rider and Bicycle CG and Weight Distribution</u>						Notes
2	<u>Measurements</u>						
3	Rider mass (kg)					61.00	น้ำหนักคนขับ
4	Mass of rider and bike (kg)					89.06	น้ำหนักคนขับและจักรยาน
5	Bike alone mass on front axle (kg)					9.00	น้ำหนักเพลาหน้า
6	Bike and rider mass on front axle (kg)					31.00	น้ำหนักเพลาหน้าและจักรยาน
7	Wheeldiam (mm)					660.4	เส้นผ่านศูนย์กลางล้อ
8	Distance from rear axle To front axle (mm)					1045	ระยะเพลาหน้าและหลัง
9	<u>Calculated Values</u>						
10	Total bike mass (kg)					28.06	น้ำหนักจักรยาน
11	Bike alone mass on rear axle (kg)					19.06	น้ำหนักเพลาหลัง
12	Bike plus rider mass on rear axle (kg)					58.06	น้ำหนักจักรยานและคนขับ
13	Rider alone mass on front axle (kg)					22.00	น้ำหนักเพลาหน้า
14	Rider alone mass on rear axle (kg)					39.00	น้ำหนักเพลาหลัง
15	Bike mass on front axle					22.19%	น้ำหนักเพลาหน้า
16	Bike mass on rear axle					67.9%	น้ำหนักเพลาหลัง
17	Rider mass on front axle					36.1%	น้ำหนักเพลาหน้า
18	Rider mass on rear axle					63.9%	น้ำหนักเพลาหลัง
19	Bike plus rider mass on front axle					34.8%	น้ำหนักเพลาหน้าและจักรยาน
20	Bike plus rider mass on rear axle					65.2%	น้ำหนักเพลาหลังและจักรยาน
21	Location of bike CG (distance from rear axle, mm)					335.17	ระยะCGจักรยาน(จากเพลาหลัง mm.)
22	Location of rider CG (distance from rear axle, mm)					376.89	ระยะCGคนขับ(จากเพลาหลัง mm.)
23	Location of bike plus rider CG (distance from rear axle, mm)					363.74	ระยะCGจักรยานและคนขับ(จากเพลาหลัง mm.)
24	Location of bike CG relative (mm)					709.83	ระยะCGจักรยาน(จากหัวล้อหน้า mm.)
25	Location of rider CG relative (mm)					658.11	ระยะCGคนขับ(จากหัวล้อหน้า mm.)
26	Location of bike plus rider CG relative (mm)					681.26	ระยะCGจักรยานและคนขับ(จากหัวล้อหน้า mm.)
27							